

**Incipit elle ad daberim qui
deuteronomiū pnotatur.**

Ca. p̄mū.

Hec sūt verba que lo-
cutus ē moyses ad
oēm isrl̄ trans ior-
danē in solitudine
cāpestri cōtra mare
rubū inter pharan et thofel et la-
ban et aseroth vbi autē est pluri-
mū vñdecim dieb⁹ de oreb p̄viaz
montis seir vsq; cadesbarne. Qua-
dragesimo āno vñdecimo mense
prima die mēsis locut⁹ ē moyses
ad filios isrl̄ oīa que p̄cepit illi
dñs ut dicēt eis postq̄ p̄cussit se-
on regē amoneorū q̄ habitauit i
esebona og regē basan q̄ mansit
in aseroth et in edrai trās iorda-
nē i terra moab. **Cepitq; moyses**
explanare legē et dicere. Dñs de⁹
noster locut⁹ ē ad nos i oreb di-
cēs. Sufficit vobis q̄ in hoc mōte
mānistis. **Reuertimini et v̄ite ad**
montē amoneorū et ad cetera q̄ ei
prima sūt cāpestria atq; mōtana
et humiliora loca contra meridi-
em et iuxta litus maris terrā cha-
naneoꝝ et libaniv vsq; ad flumen
magnū eufraten. Et inq̄t t̄didi
vob. **Ingređimini et possidete eaz**
sup̄ qua iurauit dñs patrib⁹ ve-
stris ab ēthā ysaac et iacob ut da-
ret illaz eis et semini eorū post eos
Dixitq; vob i illo tēpōe. Nō possūz
solus sustinere vos q̄ dñs deus
v̄r multiplicauit vos et estis ho-
die sic stelle celi plurimi. **Dñs de-**
us patrū vestrorū addat ad hūc
numerū multa milia et benedicat
vob sic locutus ē. Nō valeo sol⁹
negocia v̄ra sustinere et p̄dus et

lurgia. **D**ate ex vobis viros sapi-
entes et gnaros quoz ouersaco
sit p̄bata in tribub⁹ vestris ut po-
nā eos vob p̄ncipes. **Tūc respon-**
distis m̄. Bona res ē quāvis face-
re. **Tuliq; de tribub⁹ v̄ris viros**
sapiētes et nobiles et cōstitui eos
p̄ncipes tribunos et cēturiones et
et quinq; genarios ac decanos q̄
docerent vos singula p̄cepiz eis
dicēs. Audite illos et qd iustū est
iudicate. **Siue ciuis sit ille siue pe-**
regin⁹ nulla erit distātia p̄sona-
tū. Ita puū audietis ut magnū
nec accipietis cuiusq; p̄sonaz q̄
dei iudiciū ē. **Et si difficile vobis**
visū aliqd fuerit referre ad me et
ego audia. **Precepiz omīa q̄ fa-**
cere deberetis. **Profectiq; de oreb**
trāsiuimus p̄ heremū terribilem
et maximā solitudinez quā vidi-
stis p̄ viā montis amonei sic p̄-
cepit dñs deus n̄r nobis. **Cūq;**
remissem⁹ in cadesbarne dixit vob
Vemistis ad mōtē amonei quez
dñs de⁹ vester datur⁹ ē vob. **Vide**
terraz quā dñs de⁹ tuus dabit ti-
bi. **Ascēde et posside eam sic locut⁹**
ē dñs deus noster patribus tuis
Noli timere nec quicq; paueas.
Et accessistis ad me oēs atq; di-
xistis. **Mittam⁹ viros q̄ cōsiderēt**
terraz et renūtiēt p̄ qd iter de bea-
mus ascēdere et ad quas p̄gere ci-
uitates. **Cūq; m̄ fmo placuisset**
mihi ex vob duodecim viros sin-
gulos de tribub⁹ suis. **Qui cū per-**
rexissent et ascendissent in mōta-
na venerūt vsq; ad vallē botri et
cōsiderata terra sumētes de fructi-
bus ei⁹ ut oñderēt vbertatez attu-
lerunt ad nos atq; dixērūt. Bona

XXXVI

est terra quā dñs dñs noster dā
turus est nobis Et nolistis ascē
dere sed increduli ad sermōez dñi
nū murmurastis ī tabernacul' ve
stris atq; dixistis. **O**dit nos dñs q
idcirco eduxit nos de terra egip
ti ut traderet nos ī manu amor
rei atq; deleret. **Q**uo ascēdem? **N**ū
cū terruerēt cor nūm dicentes **M**a
xima multitudo est a nobis statu
ra pccior. **V**rbes magne a ad ce
lū vsq; munite. **F**ilios enachim
vidim' ibi. **E**t dixi vob nolite me
tuere nec timeatis eos. **D**ñs deus
qui ductor est nū p vobis ipse pug
nabit sicut fecit in egipto cūctis
videntib' a ī solitudine ipi vidi
stis. **P**ortauit te dñs dñs tu' ut so
let homo gestare paruulū filiū su
um ī omī via p quā ambulasti
donec veniretis ad locū istum. **E**t
nec sic quidē credidistis dño deo
vestro q̄ precessit vos ī via a me
tatus est locū ī quo tentoria fi
gere deberetis: nocte oñdens vob
iter p ignē a die p colūnaz nubis
Cūq; audiss; dñs vocē fmonū ve
stroꝝ iratus irauit a ait. **N**ō vi
debit quispiā de hominib' gñacō
nis hui' pessime terrā bonā quā
sub ināmento pollicitus sū pñbz
vestris pter caleph filiū ieptone
Ipsē em videbit eam a ipi dabo
terraz quā caleauit a filiis ei'. qz
secutus est dñm. **N**ec miranda ī
dignacō ī populū cū mibi q̄ ira
tus dñs ppter vos dixerit. **N**ec tu ī
gredieis illuc s; ioseph fili' nūm
mister tu' ipse intrabit p te. **H**ūc
exhortare a robora a ipse sorte ter
rā diuidet isrl'. **P**aruuli vñ de qui
b' dixistis qz captiui ducerent et

filij q̄ hodie boni ac mali ignorāt
distātiā ipi ingrediet' a ipis dabo
terrā a possidebūt eā. vos atq; reu
timū a abite ī solitudine p viā
maris rubri. **E**t tñdistis m'. **P**erca
uim' dño **A**scēdem' a pugbimus
sic pcepit dñs dñs nū. **C**ūq; instru
di armis pgeretis ī montē ait m'
dñs. **D**ic ad eos. **N**olite ascēdere
neq; pugnetis. **N**on ei sū vobiscū
ne cadatis corā inimicis nūis. **L**o
cutus sū a nō audistis s; aduersā
tes impio dñi a tumētes supbia
ascendistis ī mōtē. **I**taq; egres
sus amore' q̄ habitabat ī monti
b' a obuiā venies psecutus ē vos
sicut solent apes pseq' a cecidit de
seir vsq; horma. **C**ūq; reuerfi plo
raretis corā dño nō audiuit vos
nec voci v're voluit acq̄escē. **S**eci
stis ergo ī cadesb' arne multo tpe
Profratq; inde veni **Ca. ii.**
m' ī solitudine q̄ ducit ad
mare rubrū sicut mibi dixerat do
min' a circuuiam' montē seir lon
go tpe **D**ixitq; dñs ad me. **S**uffi
cit vobis circuire mōtē istū: ite cō
tra aqlonē a populo p̄cipe dicēs
Transibitis p terminos fraterū
v'roꝝ filioꝝ esau qui habitant
ī seir a timebunt vos. **V**idete g
diligēter ne moueamini cōn eos
Neq; em dabo vobis de terra eoꝝ
quātum potest vñ pedis calcare
vestigii. qz ī possessionē esau de
bi mōtē seir. **C**itos emetis ab eis
pecunia a comedetis aquā emptā
haurietis a bibetis. **D**ñs dñs tuus
bñdixit tibi ī omī ope manūꝝ
tuā. **N**ouit iter tuū quō trāfies
solitudinē hanc magnā p q̄ dra
ginta ānos habitās tecum dñs

deus tuus et nihil tibi defuit. **C**um
que transissemus fratres nostros fili
os esau qui habitabant in seir per
viam campestris de helath et de
ahongaber venimus ad iter quod
ducit in desertum moab. **D**ixitque
dominus ad me. **N**on pugnes contra mo
abitas nec in eas aduersus eos
prelium. **N**on enim dabo tibi quicquam
de terrarum quia filius ihs loth tra
didit ei in possessionem. **E**nim primi
fuerunt habitatores eius populus
magnus et validus et tam excel
sus ut de enachim stirpe quasi gi
gantes crederentur et essent filii fili
orum enachim. **D**eique moabite ap
pellant eos enim. **I**n seir autem prius
habitauerunt horum quibus expul
sis atque deletis habitauerunt filij
esau sicut fecit israel in terra posses
sionis sue quam dedit illi dominus. **S**ur
gentes ergo ut transiret torrentem
zareth venimus ad eum. **T**empus au
tem quo ambulauimus de cadesbar
ne usque ad transitum zareth triginti
ta et octo annorum fuit donec consu
meretur omnis congregatio hominum bel
latorum de castris sicut intrauerat
dominus cuius manus fuit aduersus
eos ut iteraret de castrorum medio.
Postquam autem vniuersi ceciderunt pu
gnatores locutus est dominus ad me di
cens. **T**u transibis hodie terminos
moab usque ad noie ar et accedes in
vicinia filiorum ammon. **C**auere ne
pugnes contra eos nec mouearis
ad prelium. **N**on enim dabo tibi de ter
ra filiorum ammon quia filius loth de
dit eam in possessionem. **T**erra gigantum
reputata est et in ipsa olim habita
uerunt gigantes quos ammonite vo
cant hominum populus magnus et mul

tus et propter longitudinem sue ena
chim quos deleuit dominus a facie eorum
et fecit illos habitare pro eis sicut
fecerat filijs esau qui habitant in seir
delens horeos et terram eorum illis
tradens quam possident usque in presens
Eueosque qui habitabant in aserim
usque gazam capadoces expulerunt
qui egressi de capadocia deleuerunt
eos et habitauerunt pro illis. **S**ur
gite transite torrentem arnon. **E**cce
tradidi in manu tua seon regem
eseton amorreum et terram eius incipe
possidere et omite aduersus eum
prelium. **H**odie incipiam mittere ter
rorem atque formidinem tuam in populos
qui habitant sub omni celo ut au
dito nomine tuo paueant et in mo
rem parturientium contremiscant et do
lore teneantur. **M**isi ergo nuncios de
solitudine cademoth ad seon re
gem eseton vobis pacificis dicentes
Transibimus pro terra tua publica
quod diemur via. **N**on dedinabimus
neque ad dexteram neque ad sinistram
alimeta pro cio vende nobis ut resca
mur aquam pecunia tribue et sic bi
bemus. **T**antum est nobis credas
transitum sicut fecerunt filij esau qui
habitant in seir et moabite qui ha
bitant in ar donec veniamus ad ior
danem et transeamus ad terram quam
dominus deus noster daturus est nobis.
Noluitque seon rex eseton dare no
bis transitum quia indurauerat dominus
deus tuus spiritum eius et obfirma
uerat cor illius ita ut traderetur in
manus tuas sicut nunc vides. **D**ix
itque dominus ad me. **E**cce cepi tibi tra
dere seon et terram eius incipe possi
dere eam. **E**gressusque est seon obviam
nobis cum omni populo suo ad prelium

in iasa et tradidit eū dñs de⁹ no
ster nobis p cūssim⁹ qz eū cū filijs
suis ⁊ omī populo suo: cū dñs qz vr
bes i tēpore illo cepim⁹ interfecdis
habitorib⁹ ear⁹ viris ac mulie
rib⁹ ⁊ paruulis. **Nō** reliqm⁹ in eis
quicqz absqz iumentis q in par
te venere p dantium ⁊ spolijs vrbū
um quas cepim⁹ ab aroer que ē
sup ripam torrentis arnō oppido.
qđ in valle sitū est vsqz galaad.
Nō fuit vicus ⁊ ciuitas que nras
effugeret man⁹. **Omēs** tradidit
dñs de⁹ noster nobis absqz terra
filioꝝ amon ad quā non accessi
m⁹ ⁊ cūdis que adiacēt torrēt i
eboc: ⁊ vrbib⁹ mōtanis vniuersis
qz locis a quib⁹ nos phibuit do
min⁹ de⁹ noster. **Ca. iij.**

Taqz conūsi ascendim⁹ p iter ba
san. **Egressus**qz est og rex basan
in occursum nobis cū populo suo
ad bellandū in edrai: dixitqz do
min⁹ ad me. **Nē** timeas eū qz i ma
nu tua tradit⁹ est cū omī populo
ac terra sua: faciesqz ei sic fecisti
seon regi amorreor⁹ qui hitauit i
esebon. **Tradidit** ergo dñs de⁹
noster in manib⁹ nris etiā og re
gem basan et vniuersū populū
eius: p cūssim⁹ qz eos vsqz ad inē
neōem vastantes cūctas citates
illi⁹ vno tēpe. **Non** fuit oppidum
qđ nos effugeret. **Seraginta** vr
bes onēz regiōez argob regni og
in basan. **Cūcte** vrbes erāt mūite
muris altissimis portisqz ⁊ vectib⁹
absqz oppidis innūeris q nō ha
lebāt muros. **Et** deleuim⁹ eos sic
feceram⁹ seon regi esebon disperde
tes onem ciuitatē virosqz ac mul
eres ⁊ paruulos. iumenta autē ⁊

spolia vrbū diripiim⁹. **Tulim⁹**
qz illo in tēpe terrā de manu duo
rū regum amorreorū qui erāt trās
iordanē a torrente arnō vsqz ad
montē hermon quē sydonij iariō
vocant ⁊ amorrei sanir: onēs ciui
tates que sice sūt in planicie ⁊ vni
uersā terrā galaad ⁊ basan vsqz
selcha ⁊ edrai ciuitates regni og
in basan. **Solus** qppe og rex ba
san restiterat de stirpe gygātū.
Mōstrat lect⁹ eius ferre⁹ q est in
rabath filioꝝ amon: nouē cubi
tos habens lōgitudinis ⁊ qtuor
latitudinis ad mensurā cubiti vi
tilis man⁹. **Terrāqz** possedim⁹ tē
pe illo ab aroer q est sup ripam
torrentis arnō: vsqz ad mediam
partēz montis galaad. **Et** ciuita
tes illi⁹ de di ruben ⁊ gad reliquā
aut partē galaad ⁊ onem basā
regni og tradidi medie tribui ma
nasse oēz regiōē argob. **Cūcta**
basan vocat terra gygātū. **Jair** fi
li⁹ manasse possedit oēz regiōez
argob vsqz ad terminos gessuria
machati. **Vocauit**qz ex noīe suo
basā anothiaira villas iaur vsqz
in pntēz diē. **Machir**qz de di gala
ad ⁊ tribub⁹ ruben ⁊ gad de di de
fra galaad vsqz ad torrētē arnō
mediū torrētis ⁊ finū vsqz ad tor
rētē ieboc q est termin⁹ filioꝝ am
mō: ⁊ planiciē solitudinis atqz ior
danē ⁊ terminos cenereth vsqz
ad mare deserti qđ ē salissimum
ad radices mōtis phasga cōi ori
entē. **Precepim⁹**qz vobis in tpe illo
dicēs. **Dñs** de⁹ vbat vob terraz
hāc in hēditatē expediti pcedite
frēs vros filios isrl oēs viri robu
sti absqz vrbib⁹ ⁊ paruul⁹ atqz iunūis

Noui ei q̄ plura habeatis pecora
et in urbib⁹ remanere debebunt
quas tradidi vobis donec regem
tribuat dñs fratrib⁹ vris sic vob
tribuit et possideat etiā ipi terraz
quā daturus ē eis trās iordanē
tūc reuertē vnusquisq̄ in possessio
nem suā quā dedi vobis. Iosueq̄
in tpe illo p̄cepit dicēs Oculi tui
videāt que fecit dñs de⁹ nē duo
bus hīs regib⁹ sic faciet omib⁹
regnis ad q̄ transitureus es. **N**e ti
meas eos dñs em̄ de⁹ vī pugna
bit p̄ vobis. **P**recatusq̄ sū dñm ī
tēpore illo dicens Dñe de⁹ tu cepi
ostēdere seruo tuo magnitudi
nem tuā manūq̄ fortissimā. **N**eq̄
em̄ est alius de⁹ vel in celo vel in
terra qui possit facere opa tua. et
opari fortitudini tue. **T**rāsibit igit̄
et videbo terrā hāc optimā trās
iordanē et montē istū egregium
et libanū. **I**ratuq̄ ē dñs mihi p̄
ter vos nec exaudivit me s̄ dixit
mihi **S**ufficit tibi nequaquā vltra
loquaris de hac re ad me. **A**scēde
tacumen phasge et oculos tuos
circūfer ad occidentē et ad aq̄lo
nem austrūq̄ et orientē et aspice.
Nec em̄ transibis iordanē istum.
Precipe iosue et corrobora eū atq̄
cōforta q̄a ipse p̄cedet p̄lm istuz
et diuidet eis terraz quā visurus
es. **M**anemusq̄ in valle contra
phanumphogor. **Ca. iiii.**
Et nūc isrl audi p̄cepta et
iudicia que ego doceo te vt
faciēs ea viuas et ingrediēs pos
sideas terrā quā dñs deus patrū
vestroz daturus est vobis. **N**on
addetis ad verbū qđ vobis loqr̄
nec auferetis ex eo. **C**ustodite mā

X C.
data dñi dei vři que ego precipio
vobis. **P**auli vři videāt omnia q̄
fecit dñs p̄tra te elphogor quō cō
triuerit omēs cultores eius de me
dio vři. **V**os autē qui adheretis
dño deo vřo viuistis vniūsi vsq̄
in p̄ntem diem. **S**citis q̄ docueri
vos p̄cepta atq̄ iusticias sic mā
dauit mihi dñs deus me⁹ sic faci
etis ea in tra quā possessuri estis
et obseruabitis et implebitis ope
Nec est em̄ vřa sapientia et intel
lectus coram p̄lis vt audientes
vniuersi p̄cepta hec dicāt. **E**n po
pulus sapiens et intelligēs gens
magna. **N**ec ē alia natio tam grā
dis q̄ habeat deos appropinquā
tes sibi sicut deus noster adest cū
dis obsecrationib⁹ nris. **Q**ue est
em̄ alia gēs sic indita vt habeat
cerimonia⁹ iustaq̄ iudicia et vni
uersā legē quā ego p̄ponā hodie
ante oculos vřos. **C**ustodi igit̄
temetipm et animā tuā sollicitē
Ne obliuiscaris vltorū q̄ viderunt
oculi tui et ne excidāt de corde tuo
cūdis dieb⁹ vite tue. **D**ocebis ea
filios ac nepotes tuos diem in q̄
stetisti corā dño deo tuo ī oreb qñ
dñs locut⁹ ē mihi dicēs. **C**ongre
ga ad me p̄lm vt audiant sm̄o
nes meos et discāt timere me omī
tēpore quo viuūt ī terra doceatq̄
filios suos. **E**t accessistis ad radi
ces mōtis q̄ ardebat vsq̄ ad celū
erātq̄ in eo tenebre et nubes et ca
ligo. **L**ocutusq̄ ē dñs ad vos de
medio ignis. **V**ocē vltorū eius
audistis et formā pemit⁹ nō vidi
stis. **E**t oñdit vobis pactū suū qđ
p̄cepit vt faceretis et de cem ver
ba que scripsit in duab⁹ tabulis

lapideis. **A**liq̃ mādauit in illo
sepe ut doceret vos cerimonias et
iudicia q̃ facere deberetis in terra
quā possessuri estis. **C**ustodite
igit̃ sollicitē aīas ṽras. **N**ō vidi
stis aliquā similitudinē in die q̃
locutus est vobis dñs in oreb de
medio ignis: ne forte decepti faci
atis vobis sculptaz similitudinez
aut ymaginē masculi vel femine
similitudinez ōnium iumentoū
que sunt sup terrā vel auium sub
celo volantiū atq̃ reptiliū q̃ mo
uentur in terra: siue pisciū qui sū
terra morantur in aquis ne forte
oculis eleuatis ad celū videas so
lem et lunam et ōnia astra celi et
errore deceptus adores ea et colas
que creauit dñs deus tu? in min
isteriū cūctis gentib? que sub celo
sunt. **V**os autē tulit dñs et educ
it de fornace ferrea egipti ut habe
ret populū hereditariū sicut est in
p̃nti die. **I**ratuſq̃ ē dñs cōtra me
p̃pter sermōes ṽros et iurauit ut
nō trāfirem iordanē nec ingrede
rer terrā optimā quā daturus ē
vobis. **E**cce morior in hac humo:
nō transibo iordanē. vos trāſibi
tis et possidebitis terrā egregiaz.
Cauē ne qñ obliuiscaris pachi do
mini dei tui qđ pepigit tecū et faci
as tibi sculptaz similitudinē eoz
que fieri dñs phibuit. **Q**uia dñs
deus tu? ignis et fumens est deus
emulator. **S**i genueritis filios ac
nepotes et morati fueritis in terra
deceptiq̃ feceritis vobis aliquā si
militudinē patranes malū corā
domino deo ṽro ut eū ad iracūdiā
puocetis: testes inuoco hodie ce
lū et frā cito pituros vos eē de fra

quā tñſito iordāe possessuri estis.
Nō habitabis in ea lōgo tpe s̃ dele
bit vos dñs atq̃ dispget in oēs gē
tes: et manebitis pauci in naciōi
b? ad q̃s vos ducitur? est dñs. **I**bi
q̃ seruietis dñs q̃ hominū manu
fabricati sunt: ligno et lapidi qui
non vidēt nō audiunt non come
dunt nō adorātur. **C**ūq̃ queſieris
ibi dominū deū tuū inuenies eū
si tamē toto corde queſieris et tota
tribulaciōe aīe tue: postq̃ te in
uenerint ōnia que p̃dicta sūt. **N**o
uisſimo autē tempe euerteris ad
dñm deum tuū et audies vocē eius
quia de? misericors dñs deus tu?
est. **N**ō dimittet te nec ōmīno de
lebit neq̃ obliuiscet pachi in quo
iurauit patrib? tuis. **I**nterroga de
diebus antiq̃s qui fuerunt ante
te ex die quo creauit deus hoiem
super terram a summo celi vsq̃
ad sūmum eius: si facta est aliqñ
huiusmodi res aut vnq̃ cogni
tum est ut audiret populus vocē
domini loquentis de medio ignis
sicut tu audisti et vidisti si fecit de
us ut ingrederetur et tolleretur sibi
gentem de medio naciōnum per
temptaciōes signa atq̃ portenta
p̃ pugnam et robustā manu: ex
tentūq̃ brachiū et horribiles visi
ones. iuxta omnia que fecit p̃ no
bis domin? deus noster in egipto
vidētib? oculis tuis: ut scires q̃
miam dñs ipse est de? nō est ali?
preter vnū. **D**e celo te fecit audire
vocē suā ut doceret te et in terra ōn
dit tibi ignē suū maximū et audi
sti ṽba illi? de medio ignis q̃ di
lexit p̃res tuos et elegit semē eorū
p̃ teos. **E**duxitq̃ te p̃cedēs in virtute

sua magna ex egipto vt delēt na-
tiones maximas et fortiores te in
troitu tuo et introduce te daretq;
tibi terrā earū in possessionē sicut
cernis in pñti die. Scito g^o hodie
et cogitato in corde tuo q^d dñs ipē
est deus in celo sursum et in terra de-
orsum et nō sit aliū. Custodi p̄cep-
ta eius atq; mandata q̄ ego preci-
pio tibi vt bñ sit tibi et filiis tuis
post te et pmaneat multo tēpore
sup terrā quā dñs deus tuus da-
turus est tibi. Tūc sepauit moy-
ses tres ciuitates trans iordanē
ad orientalem plagā vt confugiat
ad eas q̄ occiderit nolens. primū
suū nec fuerit sibi inimicus ante
vnum et alterū diē et ad hāz ali-
quā vbiq; possit euadē. bosor in
solitudie q̄ sita ē in terra capestri
de fsu ruben et ramoth in galaad
que ē in tribu gad et golā in ba-
san que ē in tribu manasse. Ista
est lex quā pposuit moyses corāz
filiis isrl et hec testimonia et ceri-
monie atq; iudicia q̄ locutus est
ad filios isrl quādo egressi sūt de
egypto trās iordanē in valle tra-
phanū phogor in terra seon regis
amorei q̄ habitauit in eseton quē
percussit moyses. Filijq; isrl egres-
si ex egipto possiderūt terrā eius
et terrā og regis basan duoz re-
gū amoreo et q̄ erāt trans iorda-
nē ad solis ortū ab aroer q̄ sita
est sup ripam torrentis arnō vsq;
ad montē samir q̄ est et hermon
omnez planiciem trans iordanē
ad orientālē plagā vsq; ad maē
solitudinis et vsq; ad radices mō-
tis phasga

Capitulum v.

Decalutq; moyses omēz isra-
helē et dixit ad eū. Audi isrl
cerimonia atq; iudicia que ego
loquor in auribus vris hodie. Di-
scite ea et ope oplete. Dñs de⁹ nē
pepigit nobiscū fedus in oreb. Nō
cū pñb⁹ nris inijt pactū s; nobi
scū q̄ in pñtiāz sumus et viuim⁹.
Facie ad faciem locut⁹ ē nobis
in monte de medio ignis. Ego seq̄
ster et medius fui inter dñum et
vos in tēpore illo vt annunciatē
vobis verba eius. Timuistis enī
ignē et non ascendistis in mōte;
Et ait. Ego dñs deus tu⁹ q̄ eduxi
te de fra egipti de domo seruitutis.
Nō habeb⁹ deos alienos in aspēu
meo. Non faties tibi sculptile nec
filitudinez omnū que in celo sūt
desup et q̄ in fra deorsū et que ver-
satur in aquis sub terra. Nō ado-
rabis ea et nō coles. Ego enī sum
dñs deus tuus. de⁹ emulatoz red-
dens iniquitatē pñm sup filios in ter-
ciam et quartā generationē hīs
qui oderūt me et faciens mīam in
multa milia diligētibus me et cu-
stodientib⁹ p̄cepta mea. Nō vfur-
pabis nomē dei tui frustra q^d nō
erit impunit⁹ qui sup te vana no-
men eius assumpserit. Obserua
diē sabbati vt sanctifices eū sicut
p̄cepit tibi dñs deus tuus. Sex di-
ebus operaberis et facies omīa
opa tua. Septimus dies sabbati
est id est requies dñi dei tui. Non fa-
cies in eo quicq; operis tui et filij
tuus et filia tuus et ancilla bos et
asinus et omne iumentū tuū et
peregrinus qui ē intra portas tu-
as vt requiescat seru⁹ et ancilla
tua sicut et tu. Memento q^d et ipē

seculeris in egipto et eduxerit te i
de dñs de⁹ tuus in manu forti et
brachio extēto. Idcirco pcepit ti
bi ut observaēs diē sabbati. No
nora p̄rem tuum a m̄rem sicut p
cepit tibi domin⁹ de⁹ tu⁹ ut lōgo
vivas tēpe: a bñ sit tibi in terra
quā domin⁹ de⁹ tu⁹ daturus est
tibi. Non occides. neq; mechabe
ris. furtūq; non facies. nec loque
ris ōtra primū tuū falsū testimo
niū. Non cōcupisces vxorē primi
tui. nō domū. non agrū. nō seruū
non ācillam. nō bouem. nō asinū
a vniūsa que illius sunt. **Hec** ver
ba locutus est domin⁹ ad ōnem
multitudinem v̄ram in monte de
medio ignis a nubis a caliginis
vocē magna nihl addēs ampli
us a scripsit ea in duab⁹ tabulis
lapideis q̄s tradidit mibi. **Vos**
autē postq̄ audistis vocē de me
dio tenebrarū a montē ardere vi
distis: accessistis ad me ōnes p̄
cipes tribuū a maiores natū atq;
dixistis. **Ece** ostēdit nob domin⁹
de⁹ noster maiestātē et magnitu
dinē suā. **Vocē** enī ei⁹ audiui⁹
de medio ignis a pbauim⁹ hodie
q̄ loq̄tur deo cū homie vixerit ho
mo. **Cut** ergo moriemur a deuoā
bit nos ignis hic maxīm⁹. **Si** ei
audierim⁹ v̄ltra vocē domini si
nostri moriemur. **Quid** est ōnis
caro ut audiat vocē dei viuētis
qui de medio ignis loq̄tur sic nos
audiui⁹ a possit viuere. **Tu** ma
gis accede et audi cūcta q̄ dixerit
domin⁹ de⁹ noster tibi: loquerisq;
ad nos a nos audiētes faciem⁹ ea
q̄d cū audissz dñs ait ad me. **Au**
dijui vocē v̄rtorū populi hui⁹ q̄

locuti sunt tibi. **Bñ** ōnia sunt locu
ti. **Quis** det talem eos habē men
tem ut timeant me a custodiant
vniūsa mandata mea in ōni tpe
ut bene sit eis a filiis eorū in sem
piternū. **Vade** a dic eis. **Reuer**
tini in tentoria v̄ra. **Tu** vero hic
sta mecū a loquar tibi ōnia man
data mea a cerimonias atq; iudi
cia que doceb eos ut faciāt ea in
terra quā dabo illis in possessiōe.
Custodite igitur a facite q̄ pcepit
domin⁹ de⁹ vobis. **Nō** dehabitis
neq; ad dexterā neq; ad sinistraz
sed p viam quā pcepit domin⁹
de⁹ vester ambulabitis: ut v̄vatis
a bene sit vobis a protelentur
dies v̄ri in terra possessiōis v̄re.

Hec sunt p̄cepta a **Ca. vi.**
cerimonie atq; iudicia que
mandauit dñs de⁹ vester ut doce
rem vos a faciatis ea in terra ad
quam transgredimini possidēdaz
ut timeas dominū deum tuum et
custodias ōnia mandata a p̄cep
ta eius que ego precipio tibi a fi
liis ac nepotibus tuis cunctis di
eb⁹ vite tue ut prolongentur di
es tui. **Audi** israel a observa ut
facias que pcepit tibi domin⁹ a
bene sit tibi a multipliceis ampli
us: sicut pollicitus est domin⁹ de⁹
p̄m tuorū tibi frā lacte a melle
manātē. **Audi** isrl. **Domin⁹** de⁹ n̄r
de⁹ vn⁹ est. **Diligēs** dñm deū tuū
ex toto corde tuo a ex tota aīa
tua a ex tota fortitudine tua. **Erūt**
q̄ verba hec que ego precipio ti
bi hodie in corde tuo a narrabis
ea filiis tuis a meditaberis sedens
in domo tua a ambulans in itinē
te: dormiēs atq; cōsurgens a ligab

ea quasi signū in māu tua erūtq;
et mouebunt inter oculos tuos
scribesq; ea in limine et hostijs do-
mus tue. **C**unq; introduxerit te
dñs deus tuus in terrā p qua iu-
rauit patribus tuis abrahā ysaac
et iacob et dedit tibi ciuitates mag-
nas et optimas quas nō edifica-
sti. domos plenas cunctarū opū;
quas nō extruxisti. cisternas q̄s
nō effodisti. vinea et oliueta q̄
non plantasti et comedis et satu-
ratus fueris caue diligēter ne ob-
liuiscaris dñi dei tui qui eduxit te
de terra egipti de domo seruitutis.
Dominū deū tuū timebis et illi so-
li seruiēs ac p nomē illi iurabis.
Non ibitis post deos alienos cun-
ctarū gentiū q̄ in circuitu vestro
sūt qm̄ deus emulator dñs de⁹ tu-
us in medio tui nequando irasca-
tur furor dñi dei tui cōtra te et au-
ferat te de superficie terre. **N**ō temp-
tabis dñm deū tuū sicut tēptasti
in loco tēptationis. **C**ustodi prę-
cepta dñi dei tui ac testimonia et
cerimonia quas precepit tibi et
fac qđ placitū ē et bonū in cōspe-
ctu dñi vt bene sit tibi et ingress⁹
possideas terrā optimā de qua iu-
rauit dñs patribus tuis vt delēt
omēs inimicos tuos corā te sicut
locutus est. **C**ū interrogauerit te
filius tuus cras dicens quid sibi
volūt testimōia hec et cerimonie
atq; iudicia q̄ pcepit dñs de⁹ nē
nob. dices ei. **S**erui eramus pha-
raonis in egipto et eduxit nos do-
minus de egipto in manu forti fe-
citq; signa atq; p̄digia magna et
pessima i egipto cōtra pharaonē
et omnes domū illius i cōsp̄ci nēo

et eduxit nos inde vt introducis
daret terram sup qua iurauit pa-
tribus nris. **P**recepitq; nob dñs
vt faciam⁹ om̄ia legitima hec et
timeamus dñm deum nēm vt bñ
sit nobis cūctis dieb⁹ vite nostre
sicut ē hodie. **E**ritq; nri misericors
si custodierim⁹ et fecerim⁹ om̄ia
p̄cepta eius corā dño deo nostro
sicut mādauit nob. **Ca. vii.**

Quādo vero introduxerit te do-
min⁹ deus tuus i terrā quā
possessurus ingredieris et deleue-
rit gētes multas corā te. et heu et
gergezeū et amoreū chananeū
et pherezeū et eueū et iebuseum
septē gētes mltō maioris nume-
ri q̄ tu es et robustiores te tradi-
deritq; eas dñs deus tu⁹ tibi pec-
cies eas vsq; ad interuentionē. **N**ō
imibis cū eis sed⁹ nec misereberis
earū neq; sociabis cū eis cōiugia
filiā tuā nō dabis filio eius nec
filiā illius accipies filio tuo q̄ se-
ducat filiu tuū ne sequat me et
vt magis fuiat dñs alienis. **I**ra-
sceq; furor dñi et delebit te cito.
Quā potius hec facietis eis. **A**ras
eorū subūte et cōfringite statu-
as hucq; succidite et sculptilia
cōburite q̄a p̄ptus sanct⁹ es dño
deo tuo. **T**e elegit dñs deus tuus
vt sis ei popul⁹ peculiaris de cun-
ctis populis q̄ sūt sup terrā. **N**on
q̄ cunctas gentes numero vince-
batis vobis iudus est dñs et ele-
git vos. cū omnib⁹ sitis populis
pauciores sed q̄ dilexit vos dñs
et custodiuit iuramentū qđ iura-
uit patrib⁹ vestris. **E**duxitq; vos
in manu forti et redemit de domo
seruitutis de māu pharaōis regis

1108
egipti: et scies quia dominus deus tuus
ipse est deus fortis et fidelis: custo
diens pactum et misericordiam: dili
gentibus se et hijs qui custodiunt pre
cepta eius in mille generationibus: et red
dens odientibus se statim: ita ut dis
perdat eos et ultra non differat per
tinere eis restituens quod merentur.
Custodi ergo precepta et ceremonias
atque iudicia que ego mandabo ti
bi hodie ut facias. Si postquam au
dieris hec iudicia custodieris ea et
feceris: custodiet et dominus deus tuus
tibi pactum et misericordiam quam iu
ravit patribus tuis et diliget te et
multiplicabit: benedictque fructui
ventris tui et fructui terre tue. fru
mento tuo atque vindemie. oleo et
armentis gregibusque ovium tuarum super
terram: per quam iuravit patribus tuis
ut daret eam tibi. **B**enedictus eris in
ter omnes populos. Non erit apud te
sterilis vtriusque sexus terra in homini
bus quam in gregibus tuis. **A**uferet do
minus a te omnem linguam: et infir
mitates egypti pessimas quas novi
sti non inferet tibi sed cunctis hosti
bus tuis. **D**eplorabis omnes popu
los quos dominus deus tuus datus
est tibi. **N**on parez eis oculus tu
us nec servies dominus eorum ne sint in
ruina: tui. Si dixeris in corde tuo
plures sunt gentes iste quam ego quomodo
potero delere eas: noli metuere sed
recordare que fecerit dominus deus tu
us pharaoni et cunctis egyptiis
plagas maximas quas viderunt
oculi tui et signa atque portenta ma
nuque robusta et extensum brachium
ut educeret te dominus deus tuus. **S**ic fa
ciet cunctis populis quos metuis.
In super et scabones mittet dominus de

us tuis in eos: donec deleat omnes
atque disperdat qui te fugerint et la
tere poterint. **N**on timebis eos quia
dominus deus tuus in medio tui est.
deus magnus et terribilis. **I**psa co
sumet nationes has in conspectu tuo
paulatim atque per partes. **N**on po
teris eas delere pariter ne forte mul
tiplicetur contra te bestie terre. **D**a
bitque eos dominus deus tuus in conspectu
tuo et interficiet illos donec peni
teant. **T**radetque reges eorum in
manus tuas et disperdes nomina eo
rum sub celo. **N**ullus poterit resiste
re tibi donec conteras eos. **S**culp
tilia eorum igne combures. **N**on capi
piscis argentum et aurum de quibus
facta sunt: neque assumes ex eis ti
bi quicquam ne offendas propterea quia
abominatio est domini dei tui: nec
inferes quippiam ex ydolo in domum
tuam: ne fias anathema sicut illud
est. **Q**uasi spurciciam detestaberis
et velut inquinamentum ac sordes
abominationi habebis quia ana
thema est. **C**a. viij.

O **M**ne mandatum quod ego pro
cipio tibi hodie caue diligere
ut facias ut possitis vivere et
multiplicemini: ingressique posside
atis terram per quam iuravit dominus pa
tribus vestris. **E**t recordaberis cuncti iti
neris per quod adduxit te dominus deus
tuus quadraginta annis per desertum
ut affligeret te atque temptaret et no
ta fierent que in tuo anno versaba
tur utrum custodires mandata illi
us an non. **A**fflixit te penuria et dedit
tibi cibum manna quem ignorabas tu
peres tui ut ostenderet tibi quod non in solo
pane vivit homo. **S**ed in omni verbo quod egredi
tur de ore domini. **V**estimentum tuumque

operiebais nequaquam vetustate de
fecit et pes tuus non est subtritus
En quadragessimus annus est ut re
cogites in corde tuo quia sicut eru
dit filium suum homo sic dominus deus tuus
erudiuit te ut custodias manda
ta domini dei tui et abules in vijs eius
et timeas eum dominus enim deus tuus in
troducet te in terram bonam terram ri
uorum aquarumque et fontium in cuius
campis et montibus erumpunt flumina
omni abissi. terram frumenti ordei ac
vinearum in qua ficus et malagra
nata et oliueta nascuntur. terram olei
ac mellis ubi absque ulla penuria
comedes panem tuum et reum omnium
abundancia prouideris. cuius lapi
des ferri sunt et de montibus eius
eris metalla fodientes ut cum come
deris et facias fueris: benedicas
domino deo tuo pro terra optima quam
dedit tibi. **O**bserva et caue nequan
do obliuiscaris domini dei tui et negli
gas mandata eius atque iudicia et
cerimonias quas ego precipio tibi ho
die ne postquam comederis et facias
fueris domos pulchras edifica
ueris et habitaueris in eis. habu
erisque armenta et omnium greges. ar
genti et auri ciuitatumque rerum copia
eleuetur cor tuum et non reminiscaris
domini dei tui qui eduxit te de terra egi
pti de domo seruitutis et ductor tuus
fuit in solitudine magna atque ter
ribili in qua erat serpens flatu ad
ures et scorpio ac dipsas et nulle
omnino aque. qui eduxit riuos de
petra durissima et cibauit te manna
in solitudine quod nescierunt pa
tres tui. **E**t postquam afflixit ac proba
uit ad extremum misertus est tui. ne
diceris in corde tuo fortitudo mea

et robur manus mee haec mihi omnia
prestitit sed recorderis domini dei tui
quod ipse vires tibi prouiderit ut imple
ret pactum suum super quo iurauit pa
tribus tuis sicut presens indicat di
es. **S**im autem oblitus domini dei tui secu
tus fueris deos alienos coluerisque
illos et adoraueris: ecce nunc preda
bitur tibi quod omnino dispereas. Sicut ge
tes quas deleuit dominus in introitu
tuo ita et vos bibitis si inobedientes
fueritis voci domini dei vestri. **C**a. ix.
Ubi israhel. Tu transgredi
eris hodie iordanem ut possi
deas nationes maximas et fortio
res et ciuitates ingentes et ad celum
usque muratas populum magnum
atque sublimem. filios enachim quos
ipse vidisti et audisti. quibus nullus
potest ex aduerso resistere. **S**cies
ergo hodie quod dominus deus tuus ipse
transibit ante te ignis deuorans atque
consumens. qui conterat eos et dele
at atque disperdat ante faciem tuam
velociter sicut locutus est tibi. **R**e
dicas in corde tuo cum deleuerit eos
dominus deus tuus in conspectu tuo. propter
iusticiam meam introduxit me dominus
ut terram hanc possiderem. cum propter
impietates suas iste deleat sint nati
ones. **N**eq. enim propter iusticias tu
as et equitatem cordis tui ingredi
eris ut possideas terras earum. si quod
ille egerit impie: intro eunte te deleat
fuit. et ut impleret verbum suum dominus
quod sub iuramento pollicitus est pa
tribus tuis abraham ysaac et ia
cob. **S**cito ergo quod non propter iusti
cias tuas dominus deus tuus dederit tibi
terram hanc optimam in possessionem
cum durissime cervicis sis populus
Memento et ne obliuiscaris quomodo

ad iracundiā puocaueris dñm de
um tuū in solitudine ⁊ ex eo die
quo egressus es ex egipto vsq;
ad locū istū. semp aduersū dñm
contēdisti. **Nā** ⁊ in oreb puocasti
eum ⁊ iratus delecte te voluit qñ
ascēdi in montē ut acciperē duas
tabulas lapideas padi qđ pepi
git vobiscū de⁹. **Et** perseveraui in
monte qđraginta dieb⁹ ac nocti
b⁹: panem nō comedēs ⁊ aquaz
nō bitens. **Peditq;** mibi dñs du
as tabulas lapideas scriptas digi
to dei ⁊ continentes omia verba que
vobis locutus est in mōte de me
dio ignis qñ contio populi ⁊ gre
gata est. **Cūq;** trāfissent qđragi
ta dies ⁊ totidem noctes dedit mī
hi dñs duas tabulas lapideas
tabulas fedēis: dixitq; mibi. Sur
ge ⁊ descende hinc cito q; popul⁹
tuus quē eduxisti de egipto dese
rue ēūt velociter vitaz quā de mō
stēsti eis: fecerūtq; sibi conflatile
Rursūq; ait domin⁹ ad me. **Cer**
no q; popul⁹ iste dure cervicis sit
dimitte me ut cōterā eum ⁊ deleā
nomen eius sub celo ⁊ cōstituam
te sup gentem que hac maior et
fortior sit. **Cūq;** de mōte ardente
descenderet ⁊ duas tabulas fede
ris vtraq; tenerem manu: vidis
se⁹ peccasse vos dñō deo vō et
fecisse vob vitulū conflatilez ac de
seruisse velocit viam ei⁹ quā vob
ōndēat: pieci tabulas de manib⁹
meis ⁊ fregiq; eas in vspcū vestro
Et pidi añ dñm sicut p̄us qđra
ginta dieb⁹ ⁊ noctib⁹: panē non
comedēs ⁊ aquā nō bitens p̄p̄
ōmīa p̄cā v̄ra que gessistis cōñ
dñm ⁊ eū ad iracundiā puocastis

Timui em̄ indignacōem ⁊ irā illi
us q̄ aduersū vos ⁊ citatus delecte
vos voluit. **Et** exauduit me dñs
eciā hac vice. **A**dversū aaronq;
vehemēter iratus voluit eū cōterē
⁊ p̄ illo similis de p̄catus sū. **P**dm̄
autē vestrū qđ feceratis id ē vitu
lū arripies igne cōbussū: ⁊ in fru
sta cōminuens omīnoq; in pulue
rem redige ns pieci in torrente: q̄
de monte descēdit. **I**n incendio q̄
⁊ in temptacōne ⁊ in sepulchris
cōcupiscentie puocastis dñm: et
quando misit vos de cade sbarne
dicens ascendite ⁊ possidete terrā
quam dedi vobis: ⁊ contēpistis
imperū domini dei v̄ri ⁊ non credi
distis ei: neq; vocem eius audire
voluistis: sed semper fuistis rebel
les a die qua nosse vos cepi. **E**t
iacui coram domino quadragin
ta diebus ac noctibus quib⁹ eū
suppliciter deprecabar ne delecte
vos ut fuerat cōminatus ⁊ orās
dixi. **D**omine deus ne disperdas
populū tuū ⁊ hereditatem tuam
quaz redemisti in magitudine tua
quos eduxisti de egipto in manu
forti. **R**ecordare seruoū tuorum
abrahā p̄saac ⁊ iacob. **N**e aspici
as duriciā populi hui⁹ ⁊ impieta
tem atq; p̄dm̄: ne forte dicant ha
bitatores terre de q̄ eduxisti nos
non poterat domin⁹ introducere
eos in terram quā pollicitus ē eis
⁊ oderat illos. idcirco eduxit ut i
terficeret illos in solitudine: qui
sunt populus tu⁹ ⁊ hereditas tua
quos eduxisti in fortitudine tua
magnā ⁊ in brachio tuo extēto.

Capitulum **xxviii.**

In tempore illo dixit dñs ad me
 Dola tibi duas tabulas lapide
 as sic pores fuerūt ⁊ ascende ad
 me in montē. faciesq; archam li
 gneaz et scribam in tabulis vba
 que fuerūt in hñs quas ante cō
 fregisti. ponesq; eas in archa. **F**e
 ci igit archam de lignis sethim
 Cūq; dolassem duas tabulas la
 pideas instar priorū: ascēdi i mō
 tem habens eas in manib⁹. **S**cri
 psitq; in tabulis iuxta id qđ pri⁹
 scripseāt vba dñe q̄ locut⁹ ē dñs
 ad vos in monte de medio ignis
 quando ppl⁹ congregat⁹ ē et dedit
 eas mibi. **R**euerfusq; de monte de
 scendi et posui tabulas in archā
 quā fecerā. q̄ huicq; ibi sūt sicut
 mibi pcepit dñs. **F**ilij aut israel
 castra mouerūt ex beroth filiorū
 iachan in mosura vbi aarō mor
 tuus et sepultus ē. p quo sacdo
 tio functus ē filius eius eleazar.
Inde venerūt in gadgad de quo
 loco pfecti castrametati sūt in ie
 thabatha in terra aquarū atq;
 torrentiū. **E**o tpe separavi tribuz
 leui vt portaret archā federis dñi
 et staret corā eo in ministerio ac
 bñdiceret in noie illius vsq; in p
 sentē diē. **Q**uā ob rem nō habuit
 leui partē neq; possessionē cū fra
 tribus suis. q̄a ipse dñs possessio
 eius est sicut pmissit ei dñs deus
 tuus. **E**go aut steti in monte sicut
 prius quadraginta dieb⁹ ac no
 ctibus. exaudiuitq; me dñs etiā
 hac vice ⁊ te p dēre noluit. **D**ixitq;
 mibi. **V**ade et pcede pplm vt igre
 diaf ⁊ possideat terrā quā iuravi
 patrib⁹ eoz vt tradere eis. **E**t sic
 isrl qđ dñs de⁹ tu⁹ petit a te. n vt

timeas dñm deū tuū et ambules
 in vñs eius et diligas eū ac serui
 as dño deo tuo in toto corde tuo
 ⁊ in tota aīa tua custodiasq; mā
 data dñi ⁊ cerimōias ei⁹ q̄s ego
 hodie p̄cipio tibi vt bñ sit tibi. **E**n
 dñi dei tui celū est et celū celi ter
 ra ⁊ oīa q̄ in ea sūt ⁊ tamē p̄tib⁹
 tuis cōglutinat⁹ ē dñs ⁊ amauit
 eos: elegitq; semē eorū post eos
 id ē vos de cunctis gentib⁹ sic ho
 die cōprobat. **C**ircūcidite igitur
 p̄puciū cordis v̄ri et ceruicem ve
 strā nō induretis āplius q̄ dñs
 de⁹ vester ip̄e ē deus deorū et dñs
 dñantiū deus magnus ⁊ potēs ⁊
 terribilis qui psonaz nō accipit
 nec munera. **F**aciet iudicium pu
 pillo et vidue. amat pegrinū. et
 dat ei victū atq; vestitū. **E**t vos er
 go amate peregrinos q̄a ⁊ ipi fu
 istis aduene in terra egipti dñm
 deū tuū timebis et ei soli seruiēs
Ipsi adherebis: iurabisq; in noie
 illius. **I**pse ē laus tua et deus tu⁹
 qui fecit tibi hec magnalia et ter
 ribilia q̄ viderūt oculi tui. **I**n sep
 tuaginta aīab⁹ descenderūt prēs
 tui in egiptū et ecce nūc multipli
 cavit te dominus deus tu⁹ sicut
 astra celi.

Ca. xi.
Ma itaq; dñm deū tuum et
 obserua p̄cepta eius et ceri
 mōias iudicia atq; mādata omī
 tēpore. **C**ognoscite hodie q̄ igno
 rāt filij vestri qui nō viderūt disci
 plinā dñi dei vestri. magnalia ei⁹
 et robustā manū extētiq; bra
 chiū. signa ⁊ opa que fecit i me
 dio egipti pharaōi regi ⁊ vniūse
 terre eius omīq; exercitui egipti
 orūm ⁊ equis ac curribus. qmō

110
operuerint eos aque maris subri
cū vos psequerentur et deleuerit eos
dñs vsq; in pñtez diem: vobisq;
que fecerit in solitudine: donec ve
nietis ad hunc locū: et bathan
atq; abiron filijs eliab qui fuit fi
lius ruben: quos aperto ore suo
terra absorbuīt cū domib⁹ et tab
naculis et vniuersa substantia eo
rū quā habebāt in medio israhel
Oculi vñ viderunt omnia opera do
mini magna que fecit ut custodi
atis vniūsa mandata illius que
ego hodie p̄cipio vobis et possitis
introire et possidere terrā ad quā
ingredimini: multoq; in ea vna
tis tēpe quā sub iuramento polli
citus est dñs p̄ribus vestris et se
mini eorū lacte et melle manāte.
Terra autē ad quā ingredieris
possidendā nō est sicut terra egip
ti de qua existi vbi iacto semine i
ortoū morem aque ducūtur irri
gue: sed mōtuosa est et capestris:
de celo expectās pluuias quā do
min⁹ de⁹ tuus semp inuisit et oculi
illius in ea sunt a p̄ncipio aī vs
q; ad finem eius. **S**i ergo obedie
tis mādatīs meis que ego hodie
p̄cipio vobis: ut diligatis dñm
deū vestrum et seruiatis ei in toto
corde vestro et in tota anima v̄ra
dabit pluuiā terre vestre tēpora
neā et serotinā ut colligatis frum
tum et vinū et oleum fenu ex agris
ad pascenda iumenta ut et ipi co
medatis ac saturentur. **C**auete ne
forte decipiatur cor v̄m et receda
tis a dño seruiatisq; dñs alienis et
adoretis eos: iratusq; dñs clau
dat celū et pluuię nō descendant:
nec terra det germen suū: pereatis

q; velociter de terra optimā quā
dñs datur⁹ est vob. **P**onite hec
ba mea i cordibus et i aīs v̄ris et
suspendite ea p signo in manib⁹
et inter oculos v̄ros collocate. **D**o
cite filios v̄ros ut illa medietur.
Rñ sedels in domo tua et ambula
ueris in via et accubueris atq; su
rexeris scribes ea sup postes et ia
nuas dom⁹ tue: ut multiplicetur
dies tui et filiorū tuorum in terra
quā inuīt dñs p̄rib⁹ tuis: ut da
ret eis q̄d iū imminet celum terre.
Si enī custodieritis mādata que
ego p̄cipio vobis et feceritis ea
ut diligatis dñm deū vestrū et
ambuletis in omib⁹ v̄is ei⁹ ad
herentes ei: disperdet dñs omnes
gentes istas ante faciem v̄ram et
possidebitis eas que maiores et for
tiores vobis sūt. **O**mīs locus quē
calcauerit pes v̄r: vester erit. **A** de
serto et libano et flumine magni
eufrate vsq; ad mare occidentale
erūt termini v̄ri. **N**ull⁹ stabit cō
tra vos. **T**errores vestrū et formidies
dabit dñs deus vester sup ōnem
terraz quā calcaturi estis sicut lo
cutus est vobis. **E**n ppono in con
spedu vestro hodie benedictōnem
et maledictōem: benedictōnem si
obedieritis mandatis domini dei
vestri que ego hodie p̄cipio vo
bis. maledictōnem si nō obedieri
tis mandatis domini dei v̄ri. sed
recesseritis de via quā ego nunc
oñdo vob: et ambulaueritis p̄ dōs
alienos q̄s ignoatis. **C**ū introdu
xit te dñs de⁹ tu⁹ in frā ad quā p
gis hitā dā: pones bñdictōez sup
mōte garizi. maledictōez sup mō
te heb al: q̄ sūt trās iordanē post

viā que pergit ad solis occubi-
tū in terra chanaei q̄ habitat i
campestrib⁹ cōtra galgalaz que
est iuxta vallem tendentē a intrā-
tem p̄cul. Vos autēz transibitis
iordanē vt possideatis terrā quāz
dñs deus vester daturus ē vobis
vt habeatis et possideatis illam.
Videte ergo vt impleatis cerimo-
nias atq; iudicia q̄ ego hodie po-
nā in cōsp̄u v̄ro **Ca. xij.**
Hec sūt p̄cepta atq; iudicia q̄
facere debetis i terra quā do-
minus deus patrū tuorū daturus
est tibi vt possideas eā cunctis di-
eb⁹ q̄b⁹ sup̄ humū ḡdieris Sub-
uertite om̄ia loca in quib⁹ colue-
rūt gētes q̄s possessuri estis deos
suos sup̄ mōtes excelsos et colles
et subter omne lignū frondosum
dissipate aras eorū et cōfringite
statuas licos igne comburite a
p̄dola cōminuite disp̄dite nom̄ia
earū de locis illis Non facietis ita
dño deo vestro sed ad locū quez
elegerit dñs deus vester de cūctis
tribubus v̄ris vt ponat nomen
suū ibi a habit⁹ i eo venietis a of-
feretis i loco illo holocausta a vi-
timas vr̄as. decimas et p̄mitias
manuū vestrarū et vota atq; do-
naria p̄mogenita boū et ovium
et comedetis ibi in cōsp̄u dñi dei
vr̄i ac letabimini in cūctis ad q̄
miseritis manū vos et dom⁹ vr̄e
in quib⁹ b̄ndixit vobis dñs de⁹
vester. Non facietis ibi que nos
hic facim⁹ hodie singuli qđ sibi
rectū videt Neq; enim vsq; i p̄is
tēpus venistis ad requiē a posses-
sionē quā dñs deus vester datu-
rus ē vobis Transibitis iordanē

et habitabitis in terra quā dñs
de⁹ vester daturus ē vobis vt re-
quiescatis a cūctis hostib⁹ p̄ cir-
cuitū et absq; v̄llo timore habite-
tis in loco quē elegerit dñs deus
vester vt sit nomē ei⁹ in eo Illuc
omnia q̄ precipio cōferetis holo-
causta et hostias ac decimas a p̄-
mitias manuū vr̄arū et quicqđ
p̄cipuū ē in munerib⁹ que volū-
stis dño Ibi epulabimini corāz
dño deo vr̄o vos et filij et filie ve-
stre. famuli a famule atq; leuitēs
quī in vestrīs vrbib⁹ cōmoratur
Neq; em̄ habet aliaz partē et pos-
sessionē inter vos. Caue ne offe-
ras holocausta tua oī loco quē
videris s̄ in eo quē elegerit dñs
in vna tribuum tuarū offeres ho-
stias et facies quecūq; p̄cipio ti-
bi Simautē comedere volueris et
te efus carmū delectauerit occide
et comede iuxta benedictionē dñi
dei tui quā dedit tibi in vrbib⁹ tu-
is: siue immūduz fuerit hoc ē ma-
culatū a debile. siue mundū hoc ē
integru a sine macula qđ offerri
licet sicut caprē a ceruū comedēs
absq; esu dūtaxat sāguinis quē
sup̄ terrā quasi aquā effūdes Nō
poteris comedere in opp̄idis tuis
decimā frumenti et vini a olei tui
p̄mogenita armentorū a pecorū
et omnia que volueris a sp̄te of-
ferre volueris a p̄mitias manuū
tuarū s̄ corā dño deo tuo comedes
ea in loco quē elegerit dñs deus
tuus. tu et filius tuus et filia et
seruus a famula atq; leuitēs quī
manet in vrbib⁹ tuis a letaberis
a reficieris corā dño deo tuo i ciui-
tatis ad que extenderis manū tuā

Cauere ne derelinquas leuitē in oī
tēpore quo versaris in terra. **Q**n
dilatauerit dñs de⁹ tuus terminos
tuos sicut locutus est tibi: a volu
eris vsci carnib⁹ quas desiderat
anima tua. locus autē quē elege
rit dñs deus tuus ut sit nomē ei⁹
ibi si procul fuit occides de armē
tis a pecorib⁹ q̄ habueris sic pre
cepit tibi a comedes in oppidīs tu
is ut tibi placet. **S**ic comeditur
caprea a ceru⁹ ita vsceris eis a mū
dus a immūdus in cōmūe vscē
tur: hoc solū caue ne sāguine⁹ co
medas. **S**anguis enī eorū pro aī
ma est a idcirco nō debes animā
comedere cū carnib⁹. sed sup ter
rā fundes quasi aquā ut bene sit
tibi a filijs tuis post te cū feceris
quod placet in oīspēdu domi. **Q**ue
autē sanctificaueris a voueris do
mino: tolles a venies ad locū quē
elegerit domin⁹ a offeres obla
tiones tuas carnē a sanguinē super
altare domi dei tui. **S**anguinē ho
stiarū fundes in altari carnib⁹ au
tem ipe vsceris. **O**bserva a audi
ōmnia que ego precipio tibi ut bñ
sit tibi a filijs tuis post te i sempī
ternū cum feceris qđ bonum est a
placitum in oīspēcū dñi dei tui. **Q**n
disperdiderit dñs de⁹ tuus aī faci
em tuā gētes ad quas ingredie
ris possidendas a possideris eas:
atq; habitaueris in terra earum
caue ne imitēis eas postq̄ te fue
rint introeunte subuersē a requi
ras ceremonias earū dicens **S**icut
coluerūt gentes iste deos suos ita
a ego colam. **N**ō facies similitē do
mino deo tuo. **O**mnes enī ab hōia
tiones quas auersatur dominus

fecerūt dñs suis offerentes filios
a filias a oburentes eas igni. **Q**d
p̄cipio tibi hoc tñ facito domino
nec addas quicq̄ nec minuas.

Si surrexerit in me **Ca. xiiij.**
Silio tui pphetes aut qui sōm
num vidisse se dicat a p̄dixerit sig
num atq; portentum et euēnerit
quod locutus est a dixerit tibi. ca
mus a seq̄mur deos alienos q̄s
ignoās a seruiam⁹ eis: non audi
es verba pphete illius aut somni
atoris. q̄ temptat vos dñs de⁹ re
ster: ut palam fiat vtrum diliga
tis eum an non in toto corde et in
tota anima vestra. **D**ñm deum ve
strum se quimini a ip̄sū timete: et
mādata illius custodite a audite
vocē eius. **I**p̄sī seruietis a ip̄sī ad
herēbitis. **P**ropheta autē ille aut
fictor somniorū interficietur. q̄ lo
cutus est ut vos auerteret a dñō
deo vestro qui eduxit vos de terra
egipti a redemit⁹ vos de domo ser
uitutis ut errare te faceret de via
quam tibi precepit domin⁹ de⁹ tu
us a auferes malū de medio tui.
Si tibi voluerit persuadere frater
tuus filius matris tue aut filius
tuus vel filia siue vxor que est in
sinu tuo aut amicus que⁹ diligis
ut animā tuā clam dicens: ea
mus a seruiamus dñs alienis q̄s
ignoras tu a patres tui cunctaq;
in circuitu gentium que iuxta vel
procul sunt ab inicio vsq; ad finē
terre: non acquiescas ei nec audi
as neq; parcat ei oculus tuus ut
misereris a occultes eum. sed sta
tim interficies. **S**it p̄mū man⁹ tua
sup eū a p̄ te oīs ppl̄s mittat ma
nū. **L**apidib⁹ obrut⁹ necabit⁹. q̄

voluit te abstrahē a dño deo tuo
q̄ eduxit te de terra egipti de domo
seruitutis vt ⁊ omnis israhel au
diēs timeat. et nequaquā vltra fa
ciat quippiā huius rei simile. Si
audieris in vna vrbiū tuarū q̄s
dñs deus tuus dabit tibi ad ha
bitandū dicētes aliquos. egressi
sūt filij belial de medio tui et auer
terūt habitatores vrbis tue atq̄
dixerūt: eamus et fuīamus dñs
alienis quos ignoātis: quere sol
licite et diligēter rei veritate pspe
cta si inueneris certū esse qđ dici
tur et abhominatiōē hanc ope
ppetratā: statim pcuties habita
tores vrbis illius in ore gladij ⁊
delebis eā. oīaq̄ q̄ in illa sūt vsq̄
ad pectora. Quicqđ etiā suppellecti
lis fuerit congregabis in medio
platearū eius ⁊ cum ip̄a ciuitate
succendes ita vt vniūsa cōsumas
dño deo tuo ⁊ sit tumultus sempi
ternus. Non edificabis amplius
⁊ nō adhærebit de illo anathema
te quicq̄ in manu tua vt auertat
dñs ab ira furoris sui ⁊ misereat
tui: multiplicetq̄ te sicut iurauit
p̄rib⁹ tuis qm̄ audieris vocē dñi
dei tui: custodiēs omnia p̄cepta
ei⁹ q̄ ego p̄cipio tibi hodie vt fa
cias qđ placitū ē in consp̄ciū dñi
dei tui.

Ca. xliij.

Ilij estote dñi dei vestri. Nō
vos incidetis nec facietis cal
uitiū sup mortuo qm̄ ppl's sanct⁹
es dño deo tuo et te elegit vt sis
ei in pplm̄ peculiare de cunctis gē
tibus que sūt sup terrā. Ne come
datis q̄ immūda sūt. Hoc est ani
mal qđ comedere debetis bouem ⁊
ouem et caprā ceruū ⁊ capream.

bubalū tragelaphū pigargum
origen camelopardulū. Omne ani
mal qđ i duās ptes findit vngu
lā ⁊ ruminat comedetis. de hīs
aut̄ que rumināt ⁊ vngulā non
findūt hec comedere nō debetis ca
melū leporē cyrogrillū. Quia ru
mināt ⁊ non diuidūt vngulā im
mūda erūt vobis. Susq̄ qm̄ diui
dit vngulā ⁊ nō ruminat: immū
da erit. Carnib⁹ eorū nō vescemī
ni et cadauera nō tangetis. Hec
comedetis ex omib⁹ que morāt
in aquis. Que habēt pennulas ⁊
squamas comedite. que absq̄ pe
nulis et squamis sūt ne comeda
tis quia immūda sūt. Omnes aues
mūdas comedite. Immūdas ne
comedatis. aquilā scilicet et gri
phem et alietū ieron et vulturem
ac miluū iuxta genus suū et omne
coruini generis et strutionē ac
noctūā et larū atq̄ accipitrē iux
genus suū herodium ac cignum
et ibim ac mergulū porphyrionē
et mīdicoracē onocrotalū et cara
briū singula in genē suo: vpupā
q̄ ⁊ vespertilionē et omne qđ rep
tat et pennulas habet immūduz
erit et nō comedet. Omne qđ mū
dū ē comedite. Quicqđ aut̄ morti
cinū est ne vescamini ex eo. Pere
grino qui inter portas tuas ē da
vt comedat aut vende ei q̄ tu po
pulus sanctus dñi dei tui es. Non
coques hēdū in lacte matris sue.
Decimā partē sepabis de cunctis
fructibus tuis q̄ nascunt in terra
p annos singulos ⁊ comedes in
cōsp̄ctu dñi dei tui in loco quē ele
gerit vt in eo nomē illius inuoce
tur decimā frumenti tui et vini et

olei et primo genita de armētis et
ouib⁹ tuis ut discas timere dñi de
um tuū om̄i tēpe. **Cū** autē lōgi
or fuerit via et locus quē elegerit
dñs de⁹ tuus tibi q̄ bñdixerit nec
poteris ad eū hec cuncta portare:
vendes om̄ia et in pretiū rediges
portabisq; manu tua et p̄ficies
ad locum quē elegerit dñs de⁹ tu
us et emes ex eadē pecunia quicquid
tibi placuit siue ex armētis siue
ex ouib⁹. **Vinūq; et ficeram et oē**
quod desiderat anima tua et come
des corā dño deo tuo: et epulabe
ris tu et dom⁹ tua et leuita qui intē
portas tuas ē. **Caue** ne derelinq̄s
eū quia nō habet aliam partē in
possessione tua. **Anno** tercio sepa
rabis aliā decimā ex om̄ibus quē
nascuntur tibi eo tpe et repones in
tra ianuas tuas: venietq; leuitus
qui aliam non habet partē nec
possessionē: tecū et peregrin⁹ ac pu
pillus et vidua q̄ intē portas tuas
sunt et comedent et saturabuntur
ut benedicat tibi dominus deus
tuus in cunctis operibus manu
um tuarum que feceris.

Sextimo anno **Ca. xv.**
facies remissionem que hoc
ordine celebrabitur. **Cui** debetur
aliquid ab amico vel proximo
ac fratre suo repetere non poterit
quia annus remissionis est domi
ni. **A** peregrino et advena eriges
ciuem et propinquū repetēdi nō
habet potestatem. **Et** om̄ino indi
gēs et mendicūs nō erit inter vos
ut bñdicat tibi domin⁹ deus tuus
in terra quā tēditurus est tibi in
possessionē si tamē audieris vocē
domini dei tui et custodieris vni⁹

sa que inssit et que ego hodie p̄ci
pio tibi: benedic⁹ tibi ut pollicit⁹
est. **F**enerabis gentibus multis et
ipse a nullo accipies mutuū. **Dñs**
beris nationib⁹ plurimis et tui ne
mo dñabitur. **Si** vn⁹ de fratrib⁹
tuis qui morantur inter portas ci
uitatis tue in terra quā dñs de⁹
tu⁹ datur⁹ ē tibi ad paupertatem
deuenerit nō obdurabis cor tuū
nec contrahes manū sed aperies
eam pauperi et dabis mutuū quo
eum indigere p̄spereris. **Caue** ne
forte s̄brepat tibi impia cogitacō
et dicas in corde tuo appropinq̄t
septim⁹ ann⁹ remissionis: et auer
tas oculos a paupe fratre tuo: nō
lens ei quod postulat mutuū cō
mo dare ne clamet cōtra te ad do
minū et fiat tibi in p̄ccm sed dab
ei. **Nec** ages quippiā callide i ei⁹
necessitatib⁹ subleuandis ut bñ
dicat tibi domin⁹ deus tu⁹ in om̄i
tēpe et in cūdis ad que manū
miseris. **N**on derunt pauperes i
fra habitacōnis tue idcirco ego
precipio tibi ut aperias manum
fratri tuo egeno et pauperi qui te
cum versatur in terra. **Cum** tibi
venditus fuerit frater tuus hebre
us aut hebreā et sex annis serui
rit tibi: in septimo anno dimittes
eum liber⁹. **E**t quem libertate do
naueris nequaquā vacuum abire
patieris sed dabis viaticum de
gregib⁹ et de area et torculari tuo
quibus dominus deus tuus be
nedixerit tibi. **Memento** q̄ et ipse
seruieris in terra egipti et libera
uerit te dñs de⁹ tu⁹: et idcirco ego
nūc p̄cipio tibi. **S**i autē dixerit nō
lo egredi eo q̄ diligat te et domū

tuam et bene sibi apud te esse sen-
tias assumes subulā et pforabis
aurē eius in ianua domus tue et
seruiet tibi vsq; i eternū **A**ncille
q; similiter facies **N**ō auertas ab
eis oculos tuos qm̄ dimiseris eos
literos. qm̄ iuxta mercedem mer-
cenarij p sex annos fuiuēt tibi
vt bñdicat tibi dñs deus tuus i
cunctis opibus q agis **D**e pmo
genitis q nascunt in armētis et
ouibus tuis quicqd ē sexus ma-
sculini sanctificabis dño deo tuo
Nō operaberis i pmo gēito bouis
et nō tondebis pmo gēita ouiu
In ospectu dñi dei tui comedes ea
p annos singulos i loco quē ele-
gerit dñs tu a domo tua. **S**imaūc
habuerit maculā a vel claudum
fuerit vel cecū aut in aliqua pte
deforme vel debile nō imolabitur
dño deo tuo s; intra portas urbis
tue comedes illud **T**am mūd; q
immunū; similiter vescet eis qñ
caprea et ceruo **H**oc solū obser-
ua bis vt sanguinē eorū non come-
das s; effundes in terrā qñ aquā
Observa mensem **C**ar. vi.
nouarū frugū et verni pmi
temporis vt facias phase dño deo
tuo qm̄ in isto mēse eduxit te do-
minus deus tu; de egipto nocte.
Imolabisq; phase dñio deo tuo
de ouibus et de bob; in loco quē
elegerit dñs deus tu; vt habitet
nomē eius ibi **N**on comedes in eo
panē fermentatū **S**eptē diebus
comedes absq; fermento afflictiois
panē: qm̄ in pauore egressus es
de egipto: vt mēineris diei egres-
sionis tue de egipto oib; diebus
uite tue **N**ō apparebit fermentatū

in omnibus terminis tuis septē
dieb; et nō remanebit de carni-
bus eius qd imolatum est vespere
in die pmo mane **N**on poteris
imolare phase in qualibet urbi
um tuarū quas dñs deus tu; da-
turus est tibi: s; in loco quē elege-
rit dñs deus tuus vt habitet no-
men eius ibi. **I**molabis phase
vespe ad solis occasū qñ egressus
es de egipto et coques et comedes
in loco quē elegerit dñs deus tu;
maneq; cōfurgēs vades in taber-
naculo tua **S**ex dieb; comedes azi-
ma et in die septima qz collecta ē
dñi dei tui nō facies opus **S**eptē
ebdomadas numerabis tibi ab
ea die q falce in segetē miseris et
celebrabis diē festū ebdomada
rū dño deo tuo oblationē sponta-
neā man; tue quā offeres iuxta
benedictionē dñi dei tui et epula-
beris corā dño deo tuo tu a filius
tuus et filia tua et frater tuus et
ancilla tua a leuites q ē intra por-
tas tuas et aduena ac pupillus
a vidua qui morant vobiscū in
loco quē elegerit dñs deus tuus
ut habitet nomē ei; ibi et reco-
daberis qm̄ seruus fueris in egi-
pto custodiesq; ac facies q pcep-
ta sūt. **S**ollemnitatēq; tabernacu-
loz celebrab; p septē dies quādo
collegeris de area et torculari fru-
ges tuas et epulaberis in festiui-
tate tua tu et filius tuus a filia et
seruus tu; a ancilla: leuitesq; et
aduena et pupillus a vidua qui
intra portas tuas sunt **S**eptē die-
bus dñio deo tuo festa celebrabis
in loco quē elegerit dñs: benedi-
cetq; tibi dñs deus tuus i cunctis

117
fugib⁹ tuis ⁊ in omī opē manu
tuarū erisq; in leticia. Trib⁹ vici
b⁹ p annū apparebit ōne mascu
linū tuū in cōspectu dñi dei tui i lo
cū quē elegerit in sollemnitate aī
moꝝ ⁊ in sollemnitate ebdomada
rū ⁊ i sollemnitate tabernaculorū
Nō apparebit aī dominū vacu⁹
s; offeret vnusquisq; fm q; habu
erit iuxta bñdictōnem dñi dei sui
quā dederit ei. Iudices et mgtos
cōstitues in omībus portis tuis qđ
dñs de⁹ tuus dederit tibi p singu
las tribus tuas ut iudicēt popu
lū iusto iudicō nec in alterā ptez
dediment. Non accipies psonam
nec munera q; munera excecant
oculos sapientū ⁊ mutant verba
iustoꝝ. Iuste qđ iustum est pse
queris ut viuas ⁊ possideas ter
ram quā dñs deus tuus dederit ti
bi. Non plantabis lucū ⁊ ōnem
arborē iuxta altare dñi dei tui: nec
facias tibi atq; cōstitues statuaz
q̄ odit dñs de⁹ tuus. **Ca. xvij.:**

Non ymolabis dño deo tuo
bouē ⁊ ouem in quo ē macu
la: aut quippiam vici⁹ q; abhomi
natio est dño deo tuo. Cūq; reper
ti fuerint apud te in travnā porta
rū tuarū quas dñs deus tuus da
bit tibi vir aut mulier q̄ faciant
malū in cōspectu dñi dei tui ⁊ trās
grediantur padum illius: ut va
dant ⁊ seruiant dñs aliemīs ⁊ ad
orent eos solem ⁊ lunā ⁊ ōnez mī
licia celi que nō pcepi et hoc tibi
fuerit nūciatū: audiēs qđ in qui
fieris diligēter ⁊ verū esse reperis
⁊ abhominatio facta est i isrl: edu
ces virū ac mulierez q̄ rem scele
rissimā ppetrauit ad portas ciui

tatis tuē ⁊ lapidib⁹ obuectur. In
ore duoz aut triū testiuꝝ pibit q̄
interficietur. Nemo occidat vno
cōtra se dicente testimoniū. Ma
nus testiuꝝ pma interficiet euz: et
manus reliq; populi extrema mie
tetur ut auferas malū de medio
tui. Si difficile ⁊ ambiguū apud
te iudiciū esse psereris inter san
guinē ⁊ sanguinē: causā ⁊ causā.
leprā ⁊ non leprā: ⁊ iudiciū miē
portas tuas videris verba vtriusq;
fuge ⁊ ascende ad locū quē elege
rit domin⁹ deus tu⁹: veniesq; ad
sacerdotes leuitici geneis ⁊ ad in
dicem q̄ fuerit illo tēpe: queresq;
ab eis qui indicabūt tibi iudiciū
veritatē ⁊ facies quodcumq; dixe
rint qui p̄sūt locū quē elegerit
dñs ⁊ docuerint te iuxta legē eius
sequerisq; sententiā eorū: nec dedi
nabis ad dextrā neq; ad sinistrā
Qui autē supbierit nolens obedi
re sacerdotis impio qui eo tempe
ministrat domino deo tuo: ex de
creto iudicis morietur homo ille:
⁊ auferes malū de israhel cūq;
qđ populus audiens timebit ut
nullus deinceps intumescat super
bia. Cum ingressus fueris ter
ram quam dominus deus tuus
dabit tibi ⁊ possederis eam ha
bitauerisq; in illa: et dixeris cō
stituiam super me regem sicut ha
bent omnes per circuitum natio
nes: eu m cōstitues quem domi
nus deus tuus elegerit de nume
ro fratrum tuorum. Non poteris
alterius gentis hominem regem
facere qui non sit frater tuus. Cū
qđ fuerit cōstitutus nō multiplica
bit sibi eqs nec reducet populū

in egiptū eq̄tatis nūero subleua-
tus. p̄sertim cū dñs p̄cepit vobis
ut nequaquā ampli⁹ p̄ eandē viaz
reūtaminī. Non habebit vxores
plurimas q̄ illiciāt animū ei⁹ ne
q̄ argētī a auri immēsa pondera.
Postq̄ autē sedet i solio regni sui
describet sibi deuteronomiū legis
huius in volumine accipiens exē-
plar a sacerdotib⁹ leuitice trib⁹ a
habebit secū legetq̄ illud omib⁹
dieb⁹ vite sue ut discat timere do-
minū deum suū a custodire v̄ba a
cerimōias ei⁹ que i lege p̄cepta
sunt. Nec eleuet cor ei⁹ in supbiaz
sup fr̄es suos neq̄ dedinet in p̄tez
dexteraz vel sinistra ut longo tpe
regnet ipe et fili⁹ eius sup israel.

Non habebūt sa. **Cap. xviij.**
Sacerdotes et leuite et oēs qui
de eadē tribu sūt p̄tez a hereditatē
cum reliquo isrl q̄ sacrificia dñi
a oblatōes eius comedēt a nihil
aliud accipiet de possessiōe frat⁹
suorū. Dñs enī ipse est hereditas
eorū sicut locut⁹ est illis. Hoc erit
iudiciū sacerdotū a p̄lo a ab hīs
qui offerūt victimas siue bouez si
ue ouē p̄molauerit dabūt sacer-
doti armū ac ventriculū p̄mitias
frumētī vimī a olei a lanaz p̄tem
ex omīū tōnsiōe. Ip̄s enī elegit
dñs deus tuus de cūctis tribub⁹
tuis ut stet a mīstret nomini dñi
de i tui ipe a filij ei⁹ in sempiternū
Si exierit leuitēs ex vna vrbiū tu-
az ex oī isrl in q̄ habitat a volue-
rit venire desideras locū quē elege-
rit dñs mīstrabit i noīe dñi si sūt
sic omīs fr̄es ei⁹ leuite qui stabūt
eo tpe corā dño. Parteꝝ ciborum
eandem accipiet quaz et ceteri ex

cepto eo q̄d in vrbe sua ex palna
ei successione debet. **Q**uā ingressus
fueris terrā quā dñs de⁹ tuus da-
bit tibi. caue ne imitari vel abho-
minacōnes illaz gentiū nec inue-
niaſ in te q̄ lustret filiū suū aut fi-
liā ducēs p̄ ignē aut qui ariolos
sciscitet aut obseruet somnia ac
q̄ auguria: ne sit malefici⁹. ne in-
cantator. ne phitones cōsulat nec
diuinos et q̄rat a mortuis verita-
tē. **O**īa enī hec abhōinat dñs a p̄-
ter istiusmodi scelera debet eos
in introitu tuo. **P**erfectus eris et
absq̄ macula cū dño deo tuo. **G**ē-
tes iste quaz possidebis terrā au-
gures a diuinos audiūt. tu autē
a dño deo tuo aliter institut⁹ es.
Propheta de gente tua a de fr̄ib⁹
tuis sicut me suscitabit tibi dñs
deus tu⁹: ip̄s audies ut petisti a
dño deo tuo in oreb q̄ contio cō-
gregata est atq̄ dixisti. **V**ltra nō
audiā vocē dñi dī mei a ignē hūc
maximū amplius nō videbo ne
moriar a ait dñs mihi. **B**ñ omīa
sūt locuti. **P**ropheta suscitabo eis
de medio frat⁹ suoz simlē tui et
ponā v̄ba mea in ore ei⁹ loq̄turq̄
ad eos oīa q̄ p̄cepero illi. **Q**ui autē
v̄ba ei⁹ q̄ loquet in noīe meo au-
dire noluerit ego vltor existam.
Propheta autē qui arrogancia de-
prauatus voluerit loqui in noīe
meo que ego non p̄cepi illi ut di-
ceret. aut ex noīe alienoz dōꝝ a
terficiet. **Q**d si tacita cogitacōe rē-
deris quō possum intelligere ve-
bū q̄d dñs nō est locut⁹ hoc ha-
lebis signū. **Q**d in noīe dñi p̄te-
ta ille p̄dixit a nō euenerit hoc
dñs non est locut⁹ sed p̄ tumore

animi sui p̄p̄ha cōfingit et idcirco si
timebis eum.

Ca. xix.

Quoniam disperdiderit dñs deus
tuus gentes quarū tibi tradi
turus est terrā et possederis eā ha
bitauerisq; in urbibus eius et in edi
bus: tres ciuitates sepabis tibi in
medio terre quā dñs deus tuus da
bit tibi in possessionē sternēs dili
gēter viam et intres eq̄liter par
tes totaz terre tue p̄uinciaz diues
ut habeat vicinū q̄ p̄pter homi
cidii p̄fugus est quo possit eua
dere. Hec erit lex homici de fugien
tis cuius vita seruāda est. Qui p
cusserit primum suū nesciens et q̄
heri et nudius tertius nullū contra
eū odium habuisse cōprobatur
sed abisse cū eo simpliciter in fil
uam ad ligna cēdenda et in succi
sione lignorū securis fugerit ma
nu. ferēq; lapsum de manubrio
amicū eius percusserit et occiderit
ad vnā supradictarū urbū cōfu
giet et viuet: ne forsitan primus
eius cuius effusus ē sanguis do
lore stimulatus p̄sequatur et app̄
hendat eum si longior via fuerit
et p̄cuciat animā eius qui nō est
reus mortis. q̄ nullum cōtra eum
qui occisus est odiū prius habu
isse mōstretur. Idcirco p̄cipio tibi
ut tres ciuitates eq̄lis intra se spa
cij diuidas. Cū autē dilataueris
dñs deus tuus terminos tuos sic
iurauit p̄tib; tuis et dederit tibi cū
ctam terrā quā eis pollicitus ē: si ta
mē custodieris mādāta ei⁹ et fece
ris que hodie p̄cipio tibi ut dili
gas dñm deum tuum et abules in
v̄ijs eius om̄i tpe: addes tibi tres
alias ciuitates et supradictaz tri

um urbū nūerū duplicab; ut nō
effundat sanguis innoxius in me
dio terre quaz dñs deus tuus da
bit tibi possidendam ne sis sāguis
reus. Si quis autē o dio habēs p
ximū insidiatus fuerit vite ei⁹ iur
gensq; percusserit illū et mortuus
fuerit fugeritq; ad vnā de supra
dictis urbibus: mittent seniores
ciuitatis illius et arripient eum de
loco effugij tradētq; in manu pri
mi cui⁹ sanguis effusus est et mo
rietur. Nō misereberis eius et au
feres noxium sanguinē de isrl̄ ut
bene sit tibi. Nō assumes et trāsfe
res terminos primi tui q̄s fixerūt
p̄ ores in possessionē tua: quā dñs
deus tu⁹ dabit tibi in terra quaz
accepis possidendā. Nō stabit te
stis vn⁹ cōtra aliquē q̄cqd illud
p̄ctū facinoris fuerit. Si in ore du
orū a triū testium stabit ōne verbū
Si steterit testis mēdax cōtra ho
minē accusans eū preuaricacōis
stabūt ambo q̄rum causa est an
dñm in cōsp̄u sacerdotū et iudicū
qui fuerit in dieb; illis. Cūq; di
ligētissime p̄scrutantes inuenerit
falsū testē dixisse cōtra fratres suū
mendaciū: reddet ei sic fr̄ suo fa
cere cogitauit. et auferes malū de
medio tui ut audientes ceteri tiorē
habeāt et nequaq; talia audeant
facere. Nō misereberis ei⁹ sed aīaz
p̄ anima. oculū p̄ oculo. dentē p̄
dente. manū p̄ manu. pedē p̄ pede
eriges.

Ca. xx.

Periceis ad bellū cōn hostes
tuos et videlis eq̄tat⁹ et cur⁹
et maiore q̄ tu hēas adūsarij exerci
tū mltitudiez n̄ timeb; eos q̄ dñs de⁹
tu⁹ tecū ē q̄ eduxit te de tra egipti.

Appropinquate autē iam prelio
stabit sacerdos ante aciem et sic
loquetur ad populum. **A**udi israel. **V**os
hodie contra inimicos vestros pugna-
comittitis: non pertimescat cor vestrum.
Nolite metuere. nolite cedere. nec
formidetis eos quia dominus deus vestester
in medio vestri est et pro vobis contra
aduersarios dimicabit ut eruat
vos de periculo. **D**ucesque per singulas
turmas audiente exercitu procla-
mabunt. **Q**uis est homo qui edificauit
domum nouam et non dedicauit eam?
Vadat et reuertatur in domum suam
ne forte moriatur in bello et alius de-
dicet eam. **Q**uis est homo qui planta-
uit vineam et necdum fecit eam esse
communem de qua resci omnibus? lice-
at. **V**adat et reuertatur in domum suam
ne forte moriatur in bello et alius ho-
mo eius fungatur officio. **Q**uis est
homo qui respondit vxori et non
accepit eam? **V**adat et reuertatur in
domum suum ne forte moriatur in bello et
alius homo accipiat eam. **H**is dictis
addeunt reliqua et loquuntur ad populum.
Quis est homo formidolosus et cor
de pauido? **V**adat et reuertatur in
domum suum ne pauere faciat corda
fratrum suorum sicut ipse timore perter-
ritus est. **C**umque filuerint duces ex-
ercitus et finem loquendi fecerint
vnusquisque suos ad bellum cuneos
preparabit. **S**i quando accesseris ad ex-
pugnandam ciuitatem offeres ei pro
muni pacem. **S**i receperit et aperuerit
tibi portas: ciuitas populi que in ea est
saluabis et seruiet tibi sub futo.
Si autem fedus intire noluerit et
ceperit contra te bellum oppugnabis
eam. **C**umque tradiderit dominus deus tuus
illam in manu tua: percutes omne

quod in ea generis masculini est in ore
gladii absque mulieribus et infanti-
bus iumentis et ceteris que in ciuita-
te sunt. **O**mnem predam exercitus diui-
des et comedes de spoliis hostium
tuorum que dominus deus tuus dederit tibi.
Sic facies ciuitatibus que a te
percul valde sunt et non sunt de hijs
urbibus quas in possessione ac-
cepturus es. **D**e hijs autem ciuitatibus
que dabunt tibi nullum omnino
permittes vineam si interficies in ore
gladii: et heu videlicet et amoreu
et chananeu ptereseu et euu et ie-
buseu sicut precepit tibi dominus deus
tuus ne forte doceat vos facere ci-
uitas abhominaciones quas ipsi operati
sunt dijs suis et peccatis in dominum deum
vestrum. **Q**uando obsederis ciuitatem
multo tempore et munitionibus circum-
dederis ut expugnes eam: non succi-
des arbores de quibus resci potest
nec securibus per circuitum debes va-
stare regionem quam lignum est et non homo
nec potest bellatum contra te augere
numerum. **S**i qua autem ligna non sunt
pomifera sed agrestia et ceteros
apta usus: succide et extrue machi-
nas donec capias ciuitatem que contra
te dimicet.

Capitulum.

Quando iumentum fuerit in ter-
ra quam dominus deus tuus daturus
est tibi hominis cadaver occisi et
ignorabitur cadis reus: egredie-
tur maiores natu et indices tui et
metientur a loco cadaveris. **S**ingu-
larum per circuitum spatia ciuitatum: et
quam viciniores ceteris esse perspex-
erint. **S**eniores ciuitatis illius tollent
vitulas de armento que non trahit
iugum nec terram scidit vomerem et du-
cent eam ad valles asperam atque

farosā que nūq̄ arata est. nec se-
mentē recepit a cedent in ea cerui-
ces vitule. **A**ccedētq; sacerdotes fi-
lij leui quos elegerit domin⁹ deus
tuus ut ministrēt ei a bñdicant
in nomine ei⁹ a ad verbū eorum
ōne negotiū pendet a quicq̄d mū-
dum vlt̄ immundū est iudicetur
a venient maiores nati ciuitatis
illius ad interfecum lauabūtq;
man⁹ suas sup vitulā que in val-
le p̄cussa est et dicent. **M**an⁹ nre
nō effuderūt s̄gūmem hūc; nec
oculi viderūt. **P**ropici⁹ esto p̄plo
tuo israel que tēdimisti dñe a nō
reputes sanguinē innocētem in
medio populi tui israel. **E**t auferet
ab eis reatus sanguinis. tu autē
alienus eris ab innocētis cruoē
qui fusus est cū feceris qd̄ p̄cepit
dñs. **S**i egressus fueris ad pug-
nam cōtra inimicos tuos a tradi-
derit eos domin⁹ de⁹ tuus in māu
tua captiuosq; duxeris a videris
in numero captiuorū mulierēz p̄
ehraz a adamaueris eā volueris
q; habere vxorē introduce eam
in domū tuam. **Q**ue cadet cesariez
a circūcidet ungues a deponet ve-
stē in qua capta est; sedensq; i do-
mo tua flebit patre⁹ a matre⁹ suā
vno mense a postea intrabis ad
eam dormiesq; cū illa et erit vxor
tua. **S**i autē postea nō sederit a nō
tuo dimittes eam liberā; nec ven-
dere poteris pecuniā nec opprimē
p̄ potētiam q; hūiliasti eā. **S**i ha-
buerit homo vxores duas vnam
dilectā a alterā odiosāz genuerit
q; ex eis liberos a fuerit filius odi-
ose p̄mogeni⁹ volueritq; s̄b am-
inter filios suos diuidere; nō po-

terit filiū dilecte facere p̄mogeni-
tū a p̄ferre filio odiose. sed filium
odiose agnosq; p̄mogenti dabit
q; ei de hīs que habueit cuncta
duplicia. **I**ste ē enim principi⁹
liberorū eius a huic debetur p̄mo-
genita. **S**i genuerit homo filiū cō-
tumacē a p̄teruū qui nō audieit
p̄tis ac matris impiam a coerci-
tus obedire cōtempserit; apprehē-
dent eum a ducēt eū ad seniores
ciuitatis illi⁹ a ad portam iudici⁹
dicentq; ad eos. **F**ili⁹ noster iste
p̄teruus a cōtumax est moita no-
stra audire cōtemnit. comesta cō-
mibus vacat a luxurie atq; cōiū-
uijs; lapidib⁹ eū obruet populus
ciuitatis a morietur ut auferatis
matū de medio vī; a vniuersus
israel audies p̄timeſcat. **Q**uā pec-
cauerit homo qd̄ morte p̄ledēdū
est a adiudicatus morti appēsus
fuerit in patibulo; nō p̄manebit
cadauer eius in ligno. sed in eadē
die sepelietur. q; maledict⁹ a deo
est qui pendet in ligno a nequa
q̄potaminabis trā tuā quā dñs de-
us tu⁹ dederit tibi in possēsiōem.

Non videbis. **C**ap. xxi.
Bouem a ouem fratris tui er-
rantē a p̄teribis. s̄ reduces fr̄ tuo
eciā si nō est p̄pinq̄⁹ frat̄ tu⁹ nec
nosti eū; ducēs i domū tuā a erit
apd̄ te q̄ dñi q̄rat ea fr̄ tu⁹ a reci-
piat. **S**ilicet facies de asino a de ve-
stimento a de oī re fr̄is tui q̄ p̄ieit
si inuenis eā ne negligas quasi
alienā. **S**i videris asinū fr̄is tui a
bouē cecidisse in via nō despicies
sed subleuabis eū eo. **N**ō induet
mulier veste virili; nec vir vtetur
veste feinea. **A**bhominabilē enī apd̄

aurum est q̄ facit hoc. **S**i ambulās
per viā in arbore vel in terra mōdū
avis inueneis a matrē pullis vl
ouis desup incubantē non teneb
eam cū filijs s; abire patieris cap
tos tenēs filios ut tene sit tibi et
longo vinas tpe. **C**ū edificauis
domū nouā faties murū tedi p ci
uitū ne effundat sanguis in do
mo tua a sis reus latēte alio a in
preceptis tuēte. **N**ō serēs vineā tuā
altēo semine ne a semētis quā se
uisti a que nascitur ex vinea piē
sāctificent. **N**ō arabis in boue fil
et asino. **N**ō indueris vestimēto
qd ex lana lino q; cōtextū est. **S**u
miculos in fimbrijs faties p qua
tuor āgulos pallij tui quo opiris
Si duxerit vir vxorem et postea
odio habuerit eā quēsieritq; oc
casionē qbus dimittat eā obici
ens ei nomē pessimū a dixerit vxo
rē hāc accepi a ingressus ad eā
nō inueni vginē: tollēt eam pē et
mē ei⁹ a ferēt secū signa vginē
tis ei⁹ ad seniores vrbis q in por
ta sūt a dicet pē. **F**iliā meam dedi
huic vxorez quā q; odit imponit
ei nomē pessimū ut dicat nō inue
ni filiā tuā vginē et ecce hec sunt
signa vginē filie mee. **E**xpan
dēt vestimentū corāz seniorib⁹ ci
uitatis apprehēdētq; senes vrbis
illius virū a verberabūt illū: con
demnātes insup centū fidis argē
ti quos dabit pū puelle qm̄ diffā
mauit nomē pessimū sup vginē
isrl̄ habebitq; eā vxore a nō pote
rit dimittēte omib⁹ diebus vite
sue. **Q**d si verū est qd obicit et nō
est i puella inuēta vginētas eici
ent eā extra fores domus pūis sui

et lapidib⁹ obruēt viri ciuitatis
illius a moriet qm̄ fecit nephas i
isrl̄ ut fornicaret in domo pūis sui
a auferes malum de medio tui **S**i
dormierit vir cū vxore alteri⁹ vter
q; morient id est adulter a adul
tera a auferes malū de isrl̄. **S**i pu
ellam vginē despo derit vir a inue
nerit eā aliquis in ciuitate et ocu
bueit cū ea: educes vtrūq; ad por
ta; ciuitatis illius a lapidib⁹ ob
ruent: puella q; non damauit cū
ess; in ciuitate: vir q; humiliauit
vxorez pūis sui et auferes malū
de medio tui **S**i aut in agro repe
rerit vir puellā que despo lata est
a apprehēdens ocubuerit cū ea ipe
moriet solus. puella nihil patiet
nec est rea mortis. qm̄ sic latro cō
furgit cō frēz suū a occidit aīaz
eius: ita et puella ppeffa ē. **S**ola
erat in agro. damauit a null⁹ af
fuit qui liberaret eā. **S**i inuenerit
vir puellā vginē que nō habz
spōsūz a apprehēdens ocubuerit
cū illa a res ad iudiciū venerit: da
bit qui dormiuit cū ea pū puelle
centūquingenta fidos argēti a
hēbit eā vxore q; humiliauit illāz.
Nō poterit dimittē eā cunctis di
ebus vite sue. **Ca. xxiij.**

Non accipiet homo vxore pa
tris sui nec reuelabit opri
mentū eius. **N**on intrabit eunu
chus attritis vl amputatis testi
culis a absciso veretro ecclesiā do
mini. **N**ō ingrediet manser hoc ē
de scorto natus i ecclesiā dñi vl
q; ad decimā generacōez **A**mmo
nites a moabites etiam post deci
maz generacōem nō intrabūt ec
clesiā dñi in eternū q; noluerunt

vobis occurrere cum pane et aqua in
 via quoniam egressi estis de egipto et quia
 duxerunt contra te balaam filium
 beor de mesopotamia sicut male
 diceret tibi et noverit dominus deus tuus
 audire balaam: vertitque maledi-
 ctionem eius in benedictionem tuam eo
 quod diligeret te. **N**on facies cum eis
 pacem nec queras eis bona cunctis
 diebus vite tue in sempiternum. **N**on
 ab hominibus per dumeum quia frater
 tuus est: nec egiptium quia advena fui-
 sti in terra eius. **Q**ui nati fuerint ex
 eis tertia generatione intrabunt in ec-
 clesiam domini. **Q**uoniam egressus fueris ad-
 versus hostes tuos in pugnam: cu-
 stodies te ab omni re mala. **S**i fue-
 rit inter vos homo qui nocturno
 pollutus sit somno egredietur extra ca-
 stra et non revertetur usque ad vespere-
 ram lauet aqua et post solis occasum
 egredietur in castra: habebis locum
 extra castra ad quem egrediaris ad
 requisita nature gerens parvulum in
 balthreo. **C**umque sederis foedus per-
 circuitum et egesta humo opies que
 releuatus es. **D**ominus enim deus tuus
 ambulat in medio castrorum ut
 peruat te et tradat tibi inimicos tuos:
 ut sint castra tua sancta et nihil
 in eis appareat feditatis ne dereli-
 quat te. **N**on trades servum domo
 suo qui ad te confugerit: habitabit
 tecum in loco qui ei placuerit et in
 vna urbiu tuarum requiescat ne con-
 tristes eum. **N**on erit meretrix de fili-
 ab israhel nec scortator de filiis israhel.
Non offeres mercedem prostibuli nec
 precium canis in domo domini dei
 tui quicquid illud est quod voverint
 quia abhominatio est utrumque apud do-
 minum deum tuum. **N**on fenerabis fratri tuo

ad usura pecuniam nec fruges nec
 quolibet aliam rem sed alieno. **F**ratrui
 autem tuo absque usura id quo indi-
 get commodabis: ut benedicat tibi
 dominus deus tuus in omni opere tuo in terra
 ad quam ingredieris possidendam. **C**um
 votum voveris domino deo tuo non tar-
 dabis reddere quia requirit illud
 dominus deus tuus et si moratus fueris re-
 putabit tibi in peccatum. **S**i nolueris
 polliceri absque peccato eris. **Q**uod
 autem semel egressus est de labijs
 tuis observabis et facies sicut promisi-
 sti domino deo tuo et propria voluntate
 et ore tuo locutus es. **I**ngressus vi-
 neam primi tui comedere viuas quam-
 tum tibi placuerit foras autem ne ef-
 feras tecum. **S**i intraueris segetem ai-
 ci tui franges spicas et manu con-
 teres false autem non metes.

Acceperit homo uxorem et habuerit eam et non i-
 veniet gratia ante oculos eius propter
 aliquam feditatem: scribet libellum re-
 pudij et dabit in manu illius: et
 dimittet eam de domo sua. **C**umque
 egressa alterum maritum duxerit et il-
 le quoque oderit eam dederitque ei li-
 bellum repudij et dimiserit de domo
 sua vel certe mortuus fuerit non po-
 terit propter maritum recipere eam in ux-
 orem quia polluta est et ab hominibus
 facta coram domino: ne peccare faci-
 as terram tuam quam dominus deus tuus
 tradiderit tibi possidendam. **C**um acce-
 perit homo nup uxorem non praecedet
 ad bellum nec ei quippiam necessitatis in-
 iungetur publice: sed vacabit absque
 culpa domui suae: ut vno anno letetur
 cum uxore sua. **N**on accipies locum
 pignoris inferiorem et superiores
 molam: quia animam suam apposuit tibi

Si deprehensus fuerit homo solli-
citas fratrem suum de filiis israel et
vendito eo acceperit precium interfici-
et et auferes malum de medio tui
Observa diligenter ne iurras pla-
ga lepre sed facies quatuor docue-
runt te sacerdotes leuitici generis
iuxta id quod precepi eis et imple sol-
licite **M**emento te quod fecerit dominus
deus tuus in via cum egredere
mini de egipto. **C**um repeteres a pro-
ximo tuo rem aliquam quam debet ti-
bi: non ingredieris domum eius ut
pignus auferas sed stabis foris et
ille tibi proferet quod habuerit **S**i autem
pauper est non prodebit apud te pi-
gnus sed statim reddes ei ante solis
occasum. ut dormiens in vestimento
suo benedicat tibi et habeas iustici-
am coram domino deo tuo. **N**on negabis
mercedem indigentis et pauperis fratri
tui siue aduene qui tecum moratur in ter-
ra et intra portas tuas est. si eadem
die reddes ei precium laboris sui ante
solis occasum. quia pauper est et ex eo
sustentat animam suam: ne clamet
contra te ad dominum et reputetur tibi in
peccatum **N**on occident patres pro fi-
liis nec filii pro patribus si unusquisque
pro peccato suo morietur. **N**on puer-
tes iudicium aduene et pupilli nec
auferes pignoris loco vidue re-
stimentum. **M**emento quod fueris in
egypto et eruerit te dominus deus tuus
inde **I**dcirco precipio tibi ut facias
hanc rem. **Q**uando messueris se-
getem in agro tuo et oblitus mani-
puli reliqueris: non reuerteris ut
tollas illum sed aduenam et pupillam
et viduam auferre patieris: ut benedi-
cat tibi dominus deus tuus in omni
ope manuum tuarum. **S**i fruges

collegeris oliuarum: quicquid re-
miseris in arboribus non reuerteris
ut colligas. sed relinques aduene
pupillo ac vidue **S**i vindeciaueris
vineam tuam non colliges remanentes.
racemos sed cedet in usus aduene
pupilli ac vidue **M**emento quod tu
seruieris in egipto: et idcirco pre-
cipio tibi ut facias hanc rem.

Si fuerit causa **C**a. xxv.
inter aliquos et interpellauerint
iudices quem iustum esse. prospererint
illi iusticie palmam dabunt quem
impius condemnabunt impietatis.
Si autem eum qui peccauit dignum vide-
rint plagis prosternet et coram se fa-
ciant verberari. **P**ro mensura pec-
cati erit et plagarum modus ita
duntaxat ut quodragenarium numerum
non excedant: ne sede laceratus
ante oculos tuos abeat frater tuus
Non ligabis os bouis terentis in
area fruges tuas. **Q**uando habi-
tauerint fratres similes et unus ex eis
absque liberis mortuus fuerit: vxor
de fructu non nudet alteri sed accipiet
eam frater eius et suscitabit semen
fratris sui et primo genitum ex ea fili-
um nomine illius appellabit ut non
deleatur nomen eius ex israel **S**i autem
non fuerit accipere vxorem fratris sui
qui ei lege debet proget mulier ad por-
tam ciuitatis et interpellabit ma-
iores natu: dicetque **N**on vult frater
viri mei suscitare semen fratris sui
in israel: nec me in coniugium sume
Statimque accersit eum facient et in-
terrogabunt **S**i responderit nolo eam
vxorem accipere: accedat mulier ad eum
coram senioribus et tollet calciamentum
de pede eius spuetque in faciem eius et
dicet. **S**ic fiet homini qui non edificat

domū fratris sui. **E**t vocabit nomen illius in israhel domus discalciati. Si habuerint in se iurgium viri duo et unus contra alterum rixari ceperit volensque vxor alterius eruere virum suum de manu fortioris. misitque manum et apprehendit virē a eius: abscides manum illius ne flecteis super eam vlla misericordia. Non habebis in sacculo diuersa pondera maius et minus: nec erit in domo tua modus maior et minor. Pondus habebis iustum et verum et modius equus et verus erit tibi: ut multo viuas tempore super terram quam dominus deus tuus dedit tibi. Abominatur enim dominus eum qui facit hec et aduersatur onem iniusticiam. Memento que fecerit tibi amalech in via quando egrediebaris ex egipto: quando tu eras fame et labore confectus et non timuerit deus. Cum ergo dominus deus tuus dedit tibi requiem et subiecerit cunctas per circuitum nationes in terra quam tibi pollicitus est delebis nomen eius sub celo. **C**ave ne obliuiscaris. **Ca. xxvi.**
Quoniam intraueris terram quam dominus deus tuus tibi datus est possideam et obtinueris eam atque habitaueris in illa: tolles decimas frugibus tuis primicias et pones in cartallo pergesque ad locum quem dominus deus tuus elegerit ut ibi inuocetur nomen eius: accedesque ad sacerdotem qui fuit in diebus illis et dicens ad eum. Profiteor hodie coram domino deo tuo quod ingressus sum in terram pro quam iurauit patribus nostris ut daret eam nobis. Suscipi

ensque sacerdos cartallum de manu tua ponet ante altare domini dei tui et loqueris in conspectu domini dei tui. **S**irus persequetur preem meum qui descendeat in egiptum et ibi peregrinetur est in paucissimo numero: creuitque in gentem magnam ac robustam et infinite multitudinis. Affligeruntque nos egiptii et persecuti sunt imponentes onera grauissima et clamauimus ad dominum deum patrum nostrorum qui exaudivit nos et respexit humilitatem nostram et laborem atque angustiam: et eduxit nos de egipto in manu forti et brachio extenso in ingenti pauore in signis atque portentis et introduxit ad locum istum: et tradidit nobis terram lacte et melle manantem. **E**t idcirco nunc offero primicias frugum terre quam dominus dedit mihi. **E**t dimittes eas in conspectu domini dei tui: et adorato domino deo tuo epulaberis in omnibus bonis que dominus deus tuus dedit tibi et domui tue tu et leuites et aduena qui tecum est. Quando compleueris decimam cunctarum frugum tuarum anno decimum tertio dabis leuiti et aduene et pupillo et vidue ut comedant intra portas tuas et saturentur: loquerisque in conspectu domini dei tui. Attuli quod sanctificatum est de domo mea et dedi illud leuiti et aduene et pupillo ac vidue sicut iussisti mihi. **N**on preterui mandata tua nec sum oblitus imperij. **N**on comedi ex eis in luctu meo nec separavi ea in quolibet immundicia: nec expendi ex his quicquam in funebri. **O**bediui voci domini dei mei et feci omnia sicut precepisti mihi. **R**espice

de ſaculo tuo et de excelſo celoru
habitaculo et benedic pplo tuo iſ
rahel et terre quaz dedisti nobis ſi
cut iuraſti patrib⁹ noſtris terre
lacte et melle manati. **H**odie dñs
deus tu⁹ pcepit tibi ut facias mā
data hec atq; iudicia ut cuſtodi
as et impleas ex toto corde tuo et
ex tota anima ſua. **D**ominū elegi
ſti hodie ut ſit tibi de⁹ et ambules
in vijs ei⁹ et cuſtodias cerimoni
as illius et mādata atq; iudicia et
obedias ei⁹ imperio. **E**n dñs ele
git te hodie ut ſis ei⁹ ppl⁹ peculia
ris ſicut locutus eſt tibi et cuſtodi
as oīa precepta illi⁹ et faciat te ex
celſiore cūctis gētib⁹ q̄s creavit
in laude et nomē et gloriā ſuam ut
ſis popul⁹ ſanct⁹ dñi dei tui ſicut
locutus eſt. **Ca. xxvij.**

Recepit aut moyses et ſem
iores pplo iſrahel dicētes **C**u
ſtodite omē mandatū qđ p̄cipio
vob⁹ hodie. **C**ūq; trāſieritis iorda
nē in terram quaz dñs deus tuus
dabit tibi eriges ingētes lapides
et calce leuigabis eos ut poſſis in
eis ſcribere oīa verba legis hui⁹
iordane trāſmiſſo ut introeas ter
ram quaz dñs deus tuus dabit ti
bi terrā lacte et melle manantē ſi
cut iuravit patrib⁹ tuis. **Q**uādo g
trāſieritis iordanē erigite lapides
quos ego hodie p̄cipio vob⁹ in
mōte hebal et leuigabis eos calce
et edificab⁹ ibi altare dñō deo tuo
de lapidib⁹ q̄s ferrū non tetigit et
de ſaxis informib⁹ et impolitis et
offeret ſuper eo holocauſta dñō
deo tuo et ymolabis hoſtias paci
ficas : comedetq; ibi et epulaberis
corā dñō deo tuo. **E**t ſcribes ſuper

lapides oīa verba legis hui⁹ pla
ne et lucide. **D**ixerūtq; moyses et ſa
cerdotes leuitici generis ad omēz
iſrahel. **A**ttēde et audi iſrl. **H**o
die factus es populus dñi dei tui.
Audies voce⁹ ei⁹ et facies māda
ta atq; iuſticias q̄s ego p̄cipio ti
bi. **P**recepitq; moyses populo in
die illo dicēs **H**ij ſtabūt ad bñdi
cendū dñō ſup montem garizim
iordane trāſmiſſo ſymeon leui iu
das yſachar ioſeph et beniamin
Et eregione iſti ſtabūt ad maledi
cendū in mōte hebal ruten gad et
azer zabulon dan et neptalim. **E**t
pronūciabunt leuite dicentq; ad
omnes viros iſrahel excelsa voce.
Maledictus homo q̄ facit ſculpti
le et cōflatile ab hominacōem dñi
op⁹ manuū artifiū ponitq; illud
in abſcōdito. **E**t reſpōdebit omis
populus et dicet amē. **M**aledict⁹
qui nō honorat p̄ez ſuū et matrē
Et dicet omis populus amē. **M**a
ledictus qui trāſfert terminōs p
rimi ſui. **E**t dicet oīs popul⁹ amē.
Maledictus q̄ errare facit cecū in
itinere. **E**t dicet oīs populus amē
Maledictus q̄ puerit iudiciū ad
uene pupilli et vidue. **E**t dicet oīs
ppl⁹ amen. **M**aledictus q̄ dormit
cum vxore p̄is ſui et reuelat ope i
mentū lectuli ei⁹. **E**t dicet omis
populus amen. **M**aledictus q̄ dor
mit cū omni iumēto. **E**t dicet om
is ppl⁹ amen. **M**aledictus q̄ dor
mit cū ſore ſua filia p̄is ſui vel
matris ſue. **E**t dicet omis popul⁹
amen. **M**aledictus q̄ dormit cū ſo
cro ſua. **E**t dicet omis ppl⁹ amen.
Maledictus q̄ dam paſſerit p̄i
mū ſuū. **E**t dicet omis ppl⁹ amen

110
Maledict⁹ qñ accipit muneā ut
peccat amā sāguinis innocen
tis. Et dic⁹ omīs popul⁹ amē. Ma
ledict⁹ qñ non pmanet in sermōnē
b⁹ legis hui⁹: nec eos ope pficit
Et dic⁹ omīs popul⁹ amē.

Autē audieris **Ca. xxviii.**
vōcē dñi dei tui ut facias atq;
custodias omīa mādāta eius que
ego p̄cipio tibi hodie: faciet te do
min⁹ deus tu⁹ excelliorē cūdis gē
tibus que versātur in terra. Vē
entq; sup te vniuerse bñdictiōes
iste⁹ apprehēdet te: si tñ precepta
ei⁹ audieris. Bñdict⁹ tu in ciuitate
et bñdict⁹ in agro. Benedict⁹ fru
ct⁹ ventris tui et fruct⁹ terre tue:
fructusq; iumento ⁊ tuo ⁊ greges
armento tui tuorū ⁊ caule ouium
tuarū. Bñdicta horrea tua ⁊ bene
dicta reliquie tue. Bñdict⁹ eris in
grediens ⁊ egrediēs. Dabit dñs
inimicos tuos qñ cōfurgēt aduer
sum te conuēntes in cōspectu tuo.
Per viā vnam veniēt cōtra te et
p̄ septē fugient a facie tua. Emit
tet dñs bñdictiōnem sup cellaria
tua et sup omīa opa manūū tua
rū: benedic⁹q; tibi in terra quam
acceperis. Suscitabit te dñs sibi i
populū sādum sicut iurauit tibi:
si custodiēs mādāta domi dei tui
⁊ ābulaueris i vñs ei⁹. Videbūt
q; omēs terrarū populū qd nomen
dñi inuocatū sit sup te ⁊ timebūt
te. Abundāe te faciet dñs omīb;
bonis fructu vteri tui et fructu iu
mēto ⁊ tuo ⁊ fructu terre tue quā
iurauit dñs p̄tib⁹ tuis ut dar⁹ ti
bi. Ap̄iet dñs thesaurū suū opti
mū celū: ut tribuat pluuiā terre
tue in tēpe suo. Bñdicetq; cūdis

opib⁹ manūū tuarū ⁊ fenerab⁹ gē
tib⁹ multis et ip̄e a nullo fen⁹ ac
cipies. Constituet te dñs de⁹ tu⁹
in caput ⁊ non in caudā ⁊ eris se
per sup et nō subter: si tam audie
ris mādāta dñi dei tui q̄ ego preci
pio tibi hodie ⁊ custodieris ⁊ fece
ris: ac nō dediaueris ab eis nec ad
dextrā nec ad sinistrā: nec secutus
fueris deos alienos neq; cohueis
eos. Qd si audire nolueris vocem
dñi dei tui ut custodias et facias
omīa mādāta ei⁹ et cerimōias q̄
ego p̄cipio tibi hodie: veniēt sup
te omēs maledictiōes iste⁹ app̄hē
dent te. Maledict⁹ eris in ciuitate
maledict⁹ in agro. Maledictū hor
reū tuū et maledicta reliq̄e tue. Ma
ledict⁹ fruct⁹ ventris tui et fruct⁹
terre tue: armēta bouū tuorū ⁊
greges ouīū tuarū. Maledict⁹ eis
ingrediēs: et maledict⁹ egrediēs.
Mittet domin⁹ sup te famem et
esuriem ⁊ increpaciōem in omnia
opa tua q̄ tu facies: donec cōterat
te et p̄dat velociter ppter adinuē
tiōes tuas pessimas in quib⁹ reli
quisti me. Adiungat tibi domin⁹
pestilentia: donec consumat te de
terra ad quā ingrederis possidē
daz. Periciat te domin⁹ egesta
te ⁊ febre ⁊ frigore ardore ⁊ estu
⁊ aere corrupto ac rubigine et p
sequat⁹ donec peas. Sit celū qd su
pra te ē eneū et terra quā calcas
ferrea. Det domin⁹ ymbres ter
re tue puluerem et de celo descen
dat super te cinis donec contera
ris. Tradat te domin⁹ conuen
tem ante hostes tuos et per vñā
viā egrediaris cōi eos ⁊ p̄ septē
fugias ⁊ disp̄garis p̄ oīa regē tre

Sitq; cadauer tuū in escā cūctis
volatilibus celi et bestijs terre et
nō sit q̄ abigat. **P**ercutiat te dñs
vlcere egypti et pte corpis p quā
stercora digerunt scabieq; a pru
rigine ita vt curari nequeas. **P**er
cutiat te dñs amētia a cecitate ac
furore mentis a palpes i meridie
sicut palpare solet cecus in tene
bris et nō dirigas vias tuas. **O**i q;
tēpore calūniā sustineas a oppri
maris violentia nec habeas qui
liberet te. **V**rorē accipias a alijs
dormiat cū ea. **D**omū edifices et
nō habites i ea. **P**lantes vineā
et nō vindemias eam. **B**os tuus
ymolef corā te a nō comedas ex eo.
Alinus tuus rapiat i oſpectu tuo
a nō reddat tibi. **O**ues tue dentur
inimicis tuis et nō sit qui te adiu
uet. **F**ilij tui a filie tue tradant al
teri p l'o videntib; oculis tuis et
deficientib; ad oſpectū eorū tota
die a nō sit fortitudo in manu tua.
Fructus terre tue a omēs labōes
tuos comedat ppl's quē ignoras
a sis semp calūniā sustinēs a op
pressus cūctis diebus a stupens
ad terrōre eorū q̄ videbunt oculi
tui. **P**ercutiat te dominus vlcere
pessimo in genib; a in furis sana
riq; nō possis a planta pedis vsq;
ad verticē tuū. **D**ucetq; te dñs et
regē tuū quē oſtitues sup te in gē
te; quā ignoras tu et prēs tui et
fuiēs ibi dijs alienis ligno a la
pidi et eris p dītus in pūbijs ac
fabulaz omib; ppl's ad quos te
introduxerit dñs. **S**ementē mul
tā iacies in terrā a modicū cōgre
gab; q; locuste deuorabunt omia
Vineā plātabis a fodies a vinū

nō biles nec colliges ex ea q̄lip
piam. qm̄ vastat vmb; **O**linas
habebis i omib; terminis tuis
a nō vngeris oleo. q; defluent et
deperibūt. **F**ilios generabis a fi
lias a nō frueris eis. qm̄ ducenē
in captiuitatē. **O**mēs arbores tuas
a fruges terre tue rubigo oſumet.
Aduena q̄ te cū versat in fra ascē
det sup te. eritq; sublimior. tu autē
descēdes a eris inferior. **I**pē fenābit
tibi a tu nō fenābis ei. **I**pse erit
in caput et tu eris in caudā. **E**t ve
nient sup te omēs maledictiones
iste a psequentes apprehēdent te
donec itereas. q; nō audisti vocē
dñi dei tui nec suasti mādāta ei;
et cērimōias q̄s pcepit tibi. **E**t
erūt in te signa atq; p̄digia et in
semine tuo vsq; i sempiternū: eo
q; nō fuieris dño deo tuo in gau
dio cordisq; leticia ppter rerū oīm
abundantiā. **S**eruiēs inimico tuo
quē immittet tibi dñs in fame et
fiti a nuditate a omni penuria et
ponet iugū ferreū sup ceruicē tuā
donec te oterat. **A**dducet dñs sup
te gentē de longinquo et de extre
mis terre simib; in similitudinē aq̄le
volantis cū impetu cuius linguaz
intelligere nō possis: gentē p̄cacis
simā que nō deferat semē nec mise
reat puuli et deuoret fructū iamē
torū tuorū ac fruges terre tue: do
nec intereas a nō relinqt tibi tritū
cū vinū a oleū armēta boū et gre
ges ouū donec te disperdat et cō
terat in cūctis vrbibus tuis a de
struant mūrī tui firmi atq; subli
mes in quib; habebas fiduciam
in omī terra tua. **O**bsideris itra
portas tuas in omī terra tua quā

CIII.

1112
Dabit tibi dñs deus tuus et come-
des fructus vteri tui et carnes filio-
rum tuorum et filiarum tuarum quas dedit
tibi dñs deus tuus in angustia
et vastitate que opprimit te hostis
tuus. Homo delicatus in terra luxu-
riosus valde inuidebit fratri suo et
uxori que cubat in sinu suo ne det
eis de carnibus filiorum suorum quas
comedis: eo quod nihil aliud habeat
in obsidione et penuria quam vasti-
tate uerint te inimici tui intra omnes
portas tuas. **T**enera mulier et de-
licata que supra terram ingredi non
valebat nec pedis vestigium figere
propter molliorem et teneritudinem mi-
nima inuidebit viro suo qui cubat
in sinu eius super filium et filiam carni-
bus et illius secundum arum que egre-
diuntur de medio feminum eius et su-
per libellis que eadem homines nati sunt. **C**ome-
dent enim eos clamant reus omnium pe-
nuria in obsidione et vastitate que
opprimit te inimicus tuus in porta-
bus tuis. **N**isi custodieris et feceris
omnia verba legis huius que scripta sunt
in hoc volumine et timeas nomen
eius gloriosum et terribile hoc est dominum
deum tuum: augebit dominus plagas tu-
as et plagas seminis tui plagas
magnas et pseuerantes infirmita-
tes pessimas et perpetuas et conuertet
in te omnes afflictiones egypti quas
timeuisti et adhererunt tibi. **I**nsuper
et universos linguos et plagas que
non sunt scripte in volumine legis
huius inducet dominus super te
donec te conterat. **E**t remanebitis
pauci numero qui prius eratis si-
cut astra celi pre multitudine quam
non audisti vocem domini dei tui. **E**t sic
ante letatus est dominus super vos bene vol-

entes vosque multiplicatis sic letabi-
tur disperdens vos atque subvertens
ut auferamini de terra ad quam in-
gredieris possidendam disperget
te dominus in omnes populos a
summitate terre usque ad terminos
eius et seruiet ibi dominus alienis quos
et tu ignoras et patres tui lignis
et lapidibus. **I**n gentibus quoque
illis non quiesces neque erit requies
vestigio pedis tui. Dabit enim
tibi dominus ibi cor pauidum et
deficientes oculos et animam con-
sumptam merore et erit vita tua
quasi pendens ante te. **T**imebis
noctem et diem et non credes vite tue.
Mane dices quis mihi det vespere
rum et vespere quis mihi det mane
propter cordis tui formidinem quia
terreberis et propter ea que tuis vi-
debis oculis. **R**educet te dominus clasti-
bus in egiptum prout dixit tibi
ut eam amplius non videres. **I**bi ven-
deris inimicis tuis in seruos et acil-
las et non erit qui emat. **Ca. xix.**

Et sunt verba federis quod
precepit dominus moysi ut feri-
ret cum filiis israel in terra moab
preter illud fedus quod cum eis pe-
pigit in oreb. **V**ocauitque moyses
omnem israel et dixit ad eos. **V**os
vidistis vniuersa que fecit dominus coram
vobis in terra egypti pharaoni et omnibus
seruis eius vniuersaque que fecit illis tempta-
tiones magnas quas videret oculi tui
signa illa portentaque ingentia et non de-
dit vobis dominus cor intelligens et oculos
videntes et aures que possint audire
usque in presentem diem. **A**dduxit vos per
animas per desertum non sunt attrita vesti-
menta vestra nec caligantia pedum vestrorum
et vestimenta sumpta sunt. **P**ane non

comedis. vinū a fiera: nōn bi-
bistis ut sciretis q̄ ipse ē dñs de-
vester. **E**t remisistis ad hūc locum
egressusq; ē seon rex eseton et og
rex basan occurrentes nobis ad
pugnā a pūssim⁹ eos a tulimus
terrā eorū ac tradidim⁹ possiden-
dam rubē a gad a dimidie tribui
manasse. **C**ustodite ergo v̄ba pa-
cti hui⁹ et implete ea ut intelliga-
tis vniūsa q̄ facitis. **V**os statis ho-
die cūdi corā dño dō v̄o. p̄ncipes
vestri a trib⁹ ac maiores natu ac
q; doctores oīs p̄plus isrl̄ liberi et
v̄rores vestre a aduene q̄ tecū mo-
riatur in castris exceptis lignorū
cesorib⁹ a hijs q̄ oportat aquas
ut trāseas in federe dñi dei tui a in
iureiurādo qd̄ hodie dñs de⁹ tuus
percussit tecū ut suscitaret te sibi i po-
pulū a ipse sit dñs deus tu⁹ sicut
locut⁹ ē tibi a sicut iurauit p̄rib⁹
tuis abrahāz ysaac a iacob. **N**ec
vobis solis ego hoc fedus ferio a
hec iuramēta cōfirmo s; cunctis p̄-
sentib⁹ a absētib⁹. **V**os em̄ no-
stis quō habitauimus in terra
egipti a quō trāsierim⁹ p̄ mediū
nationū q̄s trāseūtes vidistis ab
hominatōes et sordes id ē ydola
eorū lignū a lapidē argentū a au-
rum q̄ colebant. **N**e forte sit inter
vos vir aut mulier familia a tri-
bus cui⁹ cor auersū est hodie a do-
mino deo v̄o ut vadat a seruiat
dñs illaz gētiū a sit inter vos ra-
dix germinās fel a amaritudinē.
Cūq; audierit v̄ba iuramēti hui⁹
bñdicat sibi i corde suo dicēs pa-
erit mihi a ambulabo in prauita-
te cordis mei a assumat ebria sci-
entē a dñs nō ignoret ei: s; tunc

q̄ maxime furor eius sumet et ze-
lus cōtra hoīem illū et sedeāt sup
eū om̄ia maledicta q̄ scripta sunt
in hoc volumine a deleat dominus
nomē eius sub celo a cōsumat eū
in p̄dicōne ex om̄ibus tribub⁹ is-
rahel iuxta maledictōes que in li-
bro legis huius ac federis cōtinen-
tur. **D**icetq; sequēs generatio a fi-
lij q̄ nascētur deiceps a peregrini
qui de lōge venerint vidētes pla-
gas terre illius et infirmitates q̄
bus eā afflixerit dñs sulphure a
solis ardore oburens ita ut vltra
nō seraf nec virēs quippiā germi-
net in exēplū subūsiōis iordome
a gomorre adame a seboim q̄s sū-
uertit dñs in ira a in furore suo a
dicet om̄es gentes. **Q**uare sic fecit
domin⁹ terre huic. **Q**ue ē hec ira
furoris ei⁹ immēsa. **E**t rēdebunt
Quia dereliquerit pactū dñi qd̄ pe-
pigit cū patribus eorū qñ eduxit
eos de terra egipti a fuisse dñs
alienis a adoraueūt eos q̄s nesci-
ebāt a quib⁹ nō fuerāt attribu-
ti idcirco iratus est furor dñi con-
tra terrā istā ut induceret sup eā
oīa maledicta q̄ in hoc volumine
scripta sūt a eiecit eos de tra sua i
ira a i furore et i indignatione maxi-
ma p̄iecitq; i terrā alienā sicut ho-
die p̄robat. **A**bscōdita a dño dō
nō que manifesta sūt nob⁹ a filijs
n̄ris vsq; in sempitēnū ut fatiam⁹
vniuersa legis hui⁹. **C**a. xxx.

Quoniam ergo venerint super te
om̄es sermones isti bñdictō
sue maledictō quā p̄posui in con-
spectu tuo a ductus penitudie cor-
dis tui in vniūsis gētib⁹ in quas
dispserit te dñs deus tu⁹ a reus⁹

fueris ad eū et obedieris eius imperiis sicut ego hodie precipio tibi cum filiis tuis in toto corde tuo et in tota anima tua: reducet te dominus deus tuus de captiuitate tua ac miserabitur tui et rursum congregabit te de cunctis populis in quos te ante dispersit. Si ad cardines celi fueris dissipatus inde te retrahet dominus deus tuus: et assumet atque introducet in terram quam possederunt patres tui et obtinebis eam benedicens tibi maioris numeri te esse faciet quam fuerunt patres tui. Circūcīdet dominus deus tuus cor tuum et cor seminis tui: ut diligas dominum deum tuum ex toto corde tuo et in tota anima tua ut possis viuere. Omnes autem maledictiones has conuertet super inimicos tuos et eos qui oderunt te et persequuntur. Tu autem reuerteris et audies vocem domini dei tui faciesque vniuersam mandata que ego precipio tibi hodie abundare te faciet dominus deus tuus in cunctis opibus manuum tuarum in sobole vteri tui et in fructu iumentorum tuorum in vbertate terre tue et in rerum omnium largitate. Reuertetur enim dominus ut gaudeat super te in omnibus bonis sicut gauisus est in primibus tuis. si tamen audieris vocem domini dei tui et custodieris precepta eius et ceremonias que in hac lege descripta sunt et reuertaris ad dominum deum tuum in toto corde tuo et in tota anima tua. Mandatum hoc quod ego precipio tibi hodie non super te est neque paul positum: nec in celo situm: ut possis dicere quod nemo valet ad celum ascendere ut deferat illud ad nos ut audiamus atque ope compleamur: neque trans mare positum ut

causeris et dicas quod est nobis poterit mare transire et illud ad nos venire quod deferre ut possimus audire et facere quod preceptum est. si in te est sermo valde in ore tuo et in corde tuo ut facias illud. Considera quod hodie posueri in conspectu tuo vitas et bonum et contrarium mortis et malum: ut diligas dominum deum tuum et abules in vitiis eius et custodias mandata illius et ceremonias atque iudicia et vitas atque multiplicet te benedicens tibi in terra ad quam ingredieris possidedam. Si autem auersum fuerit cor tuum et audire nolueris atque errore deceptus adoraues deos alienos et seruiueris eis: predicō tibi hodie quod peas et paruo tempore moreris in terra ad quam iordane transmissio ingredieris possidedas. Testes in uoco hodie celi et terram quod posuerim vobis vitam et bonum: benedictio enim et maledictio enim. Elige ergo vitas ut et tu viuas et semē tuum: et diligas dominum deum tuum atque obedias voci eius et illi adhaereas. Ipse enim vita tua et longitudo dierum tuorum ut habites in terra per quam iurauit dominus patribus tuis abraham isaac et iacob ut daret eam illis. **Ca. xxxi.**

Aliis quoque moyses locutus est omnia verba hec ad vniuersum israel et dixit ad eos. Centum viginti annorum sum hodie non possum vltē egredi et ingredi: presertim cum dominus dixerit in filiis iordanis istum dominus deus tuus transibit ante te. Ipe delebit omnes gentes has in conspectu tuo et possidebis eas. Et ioseph iste transibit ante te sic locutus est dominus. Facietque dominus eis sicut fecit seon et og regibus amorreo et filii eorum

delebitq; eos. **Cum** ergo et vos tra-
biderit vobis similes facietis eis
sicut precepi vobis. **Viriliter** agi-
te et confortamini. **Nolite** timere ne
pauceatis ad aspectu eoru q; dñs
deus tuus ipse ē ductor tuus et nō
dimittet nec derelinquet te. **Voca-**
uitq; moyses iosue et dixit ei corā
omni israhel. **Confortare** et esto ro-
bustus. **Tu** em̄ intro ducēs ppluz
istū in terrā quā daturū se p̄rib⁹
eorū iurauit dñs et tu eā diuidēs
sorte. **Et** dñs q; ductor ē vester ip̄e
erit tecū. non dimittet nec derelin-
quet te. **Noli** timere nec pauceas.
Scripsit itaq; moyses legē hanc
et tradidit eā sacerdotib⁹ filiis leui
q; portabāt archam federis dñi et
cūctis senioribus isrl. **Precepitq;**
eis dicens. **Post** septē ānos remis-
sionis in sollemnitate tabnaculo
eū cōuenientib⁹ cūctis ex israhel
vt appareāt in aspectu dñi dei tui ī
loco quē elegerit dñs: leges v̄ba
legis huius et rāz omni israhel: au-
dientib⁹ eis et in vnū omi populo
gregato. tam viris q; mlierib⁹
puulis et aduenis q; sūt intra por-
tas tuas vt audientes discāt et ti-
meant dñm deū v̄m et custodiāt
impleantq; omēs f̄mōnes legis
huius. **Filiq;** eorū q; nūc ignorāt
vt audire possint et timeant dñm
deū suū cūctis dieb⁹ q̄b⁹ v̄sanē
in terra ad quā vos iordane trās-
misso p̄gitis obtinendam. **Et** ait
domin⁹ ad moysen. **Ecce** p̄pe sunt
dies mortis tue. **Voca** iosue et sta-
te in tabernaculo testimonij vt p̄-
cipiam ei. **Abierūt** ergo moyses
et iosue et steterūt in tabernaculo
testimonij: apparuitq; domin⁹ ibi.

in colūna nubis q; stetit ī introitu
tabnaculi: dixitq; dñs ad moysē
Ecce tu dormies cum p̄rib⁹ tuis et
ppls iste surgens fornicabit p̄
deos alienos in terra ad quā in-
grediet vt habitet in ea: ibi deli-
quet me et irritū faciet fedus qd
pepigi cū eo. **Et** irasceť furor me⁹
cōtra eū ī die illo et derelinquā eū
et abscondā faciem meā ab eo et
erit in deuorationē. **Inueniēt** eū
omīa mala et afflictōes ita vt di-
cat in illa die. **Vere** q; nō est de⁹
meū: inuenerūt me hec mala. **Ego**
aut abscondā et celabo faciē meā
ī die illo ppter omīa mala q; fecit
q; secutus ē deos alienos. **Nunc**
itaq; scribite vobis canticū istud
et docete filios israhel vt memoriē
teneant et ore decantēt et sit mihi
carmē istud p testimonio inter fi-
lios israhel. **Introducā** em̄ eum
in terrā p qua iurauī patrib⁹ ei⁹
lacte et melle manantem. **Cūq;**
comedierint et saturati crassiq; fue-
rint: auertent ad deos alienos et
seruiē eis: detrahentq; mihi et
irritū facient pactū meū. **Post** q̄
inuenierint eū mala multa et affli-
ctiones: respondebit ei canticum
istud p testimonio qd nulla dele-
bit obliuio ex ore semis tui. **Scio**
em̄ cogitationes eius q; facurus
sit hodie ante q̄ introducā eū ī frā
quā ei pollicit⁹ sū. **Scripsitq;** moy-
ses canticū et docuit filios israhel.
Precepitq; dñs iosue filio nū et
ait. **Confortare** et esto robustus.
Tu em̄ intro ducēs filios israhel
in terrā quā pollicit⁹ sū et ego ero
tecū. **Post** q̄ g⁹ scripsit moyses
v̄ba legis huius in volumine adq;

opleuit: precepit leuitis qui porta-
bant archa federis domini dicēs.
Tollite librum istum et ponite eum in la-
tere archa federis domini dei vestri ut
sit ibi contra te in testimonium.
Ego enim scio contumaciam tuam et cer-
uicem tuam durissimam. **A**dhuc vine-
te me et ingrediete vobiscum semper con-
trariose egistis contra dominum: quanto
magis cum mortui fuero. **C**ongre-
gate ad me omnes maiores natu p-
tribus vestris atque doctores: et loquar au-
dientibus eis sermones istos et iuo-
cabo contra eos celum et terram. **N**oui
enim quod post mortem meam iniqui age-
tis et declinabitis cito de via quam
precepi vobis et occurrent vobis
mala in extremo tempore quoniam feceritis
malum in conspectu domini ut iritetis
eum per opera manuum vestrarum. **L**ocu-
tus est ergo moyses audiente uni-
uerso cetero israel verba carnis hu-
ius et ad finem usque opleuit:

A **V**idite celi que **Ca. xxxij.**
loquor audiat terra verba
oris mei. **C**oncresecat in pluuiam do-
ctrina mea: fluat ut ros eloquium
meum. **Q**uasi ymber super herbam et
quasi stille super gramina quod nomen
domini inuocabo. **D**ate magnificentiam
deo nostro: dei perfecta sunt opera: et
omnes vie eius iudicia. **D**eus fidelis
et absque ulla iniquitate iustus et rectus.
Peccauerunt ei non filii eius in sor-
dibus. **G**ene autem praua atque puer-
sa hecine reddis domino populo stul-
te et insipiente. **N**unquid non ipse est
pater tuus qui possedit te et fecit et
creauit te. **M**emento dierum anti-
quorum cogita generationes singulas. **I**n-
terroga preteritum tuum et annuntiabit
tibi maiores tuos et dicent tibi:

Quando diuidebat altissimae gen-
tes quando separabat filios adae
constituit terminos populorum iux-
ta numerum filiorum israel. **P**ars autem
domini populus eius: iacob funiculus
hereditatis eius. **I**nuenit eum in ter-
ra deserta: in loco horrois et vasse
solitudinis. **C**ircumduxit eum doctus
et custodivit quasi pupillam oculi sui.
Sicut aquila prouocans ad volandum
pulos suos et super eos volitans.
Expandit alas suas et assumpsit
eum atque portauit in humeris suis.
Dominus solus dux eius fuit et non erat
cum eo deus alienus. **C**onstituit eum
super excelsum terram ut comederet
fructum agrorum. **V**t fugeret mel de
petra oleumque de saxo durissimo. **B**u-
ticum de armento et lac de ouibus cum
adipe agnovit arietum filiorum
basan. **E**t hircos cum medulla triti-
ci et sanguinem vire biberent mera-
cissimum. **I**ncrassatus est dilectus
et recalcitrauit incrassatus impi-
guatus dilatat. **D**ereliquit deum
factorem suum et recessit a deo salu-
tari suo. **P**rouocauerunt eum in
dominus alienis et in abominationi-
bus ad iracundiam concitauerunt.
Imolauerunt demonibus et non do-
minus quos ignorabant. **N**oui re-
centesque venerunt quos non colu-
erunt patres eorum. **D**eum qui te
genuit dereliquisti et oblitus es
domini creatoris tui. **V**idit domi-
nus et ad iracundiam excitatus est quod
prouocauerunt eum filii sui et filie. **E**t ait
abscondam faciem meam ab eis et con-
siderabo nouissima eorum. **G**eneratio
enim peruersa est et infideles fi-
lii. **I**psi me prouocauerunt in eo
qui non erat deus et irritauerunt in

vanitatib⁹ suis ⁊. **E**t ego puoca-
bo eos in eo q̄ nō est p̄tis ⁊ i gēte
stulta irritabo illos. **I**gnis succē-
sus ē in furore meo ⁊ ardebit vsq̄
ad infernū nouissima deuorabitq̄
terrā cū germine suo ⁊ montiū fū-
damenta cōburet. **C**ongregabo
sup̄ eos mala et sagittas meas
cōplebo in eis. **C**onsumēt fame
⁊ deuorabūt eos aues morfu ama-
rissimo. **D**entes bestiarū immittā
in eos cū furore trahentiū sup̄ ter-
rā atq̄ serpentū. **F**oris vastabit
eos gladius ⁊ intus pauor inue-
nē simul ac v̄ginē lactentē cū ho-
mine sene. **E**t dixi. **V**binam sūt.
Cessare faciam ex hominib⁹ me-
moriā eorū. **S**ed p̄pter irāz inimī
eorū distuli ne forte sup̄birēt ho-
stes eorū. **E**t dicerent manus nrā
excellsa ⁊ nō dñs fecit hec omnia.
Gens absq̄ consilio ē et sine prudē-
tia vtinā saperent ⁊ intelligerent
ac nouissima puerent. **Q**uomō-
psequebat v̄nus mille ⁊ duo fu-
garent decē milia. **N**onne ideo qz
deus suus vendidit eos ⁊ dñs cō-
dudit illos. **N**on em̄ ē deus nr̄ vt
deus eorū ⁊ inimici nr̄i sūt iudices.
De vinea jodomo ⁊ vinea eorum
et de suburbamis gomorre. **V**ua
eorū vua fellis ⁊ lotri amarissimi.
Fel draconū vinū eorū ⁊ venenū
aspidū insanabile. **N**onne hec cō-
dita sūt apud me et signata i the-
sauris meis. **M**ea est vltio ⁊ ego
retribuā eis in tēpore vt labatur
pes eorū. **I**uxta ē dies pdicōnis ⁊
adesse festinant tēpora. **J**udica-
bit dñs pplm suū et in seruis suis
miserebit. **V**idebit q̄ infirmata
sit manus et clausiq̄ defecerunt

residuiq̄ cōsumpti sūt. **E**t dicent.
Vbi sūt dñi eorū in quibus habe-
bant fiduciā. **D**e quoz victimis
comedeāt adipēs ⁊ bibeant vi-
nū libaminū. **S**urgāt ⁊ opitulēt
vobis ⁊ in necessitate vos p̄tegāt.
Videte q̄ ego sim solus et nō sit
alius deus p̄ter me. **E**go occidaz
⁊ ego viuere faciā p̄tiam ⁊ ego
sanabo et nō ē qui de manu mea
possit eruere. **L**euato ad celū ma-
nū meā ⁊ dicā v̄no ego in etnū.
Si actiuero vt fulgur gladiū meū
⁊ arripuerit iudiciū man⁹ mea.
Reddā vltionē hostibus meis
⁊ hīs q̄ oderūt me retribuā. **I**ne-
briabo sagittas meas sanguine
⁊ gladius me⁹ deuorabit carnes.
De cruore occisorū ⁊ de captiuita-
te nudati inimicorū capitis. **L**au-
date gentes pplm eius qz sāguī-
nem seruoꝝ suoz vltiscēt. **E**t vin-
dictā retribuet in hostes eorū ⁊ p-
picius erit terre populi sui. **V**enit
ergo moyses ⁊ locutus ē omnia
verba canticū huius in aurib⁹ po-
puli ip̄e ⁊ iosue filius nun. **C**ōple-
uitq̄ om̄s s̄mones istos loquēs
ad vniūsrū israel et dixit ad eos.
Ponite corda v̄ra i omnia verba
mea q̄ ego testificor vobis hodie
vt mādētis ea filiis v̄stris custo-
dire ⁊ facē et implere vniūsa que
scripta sūt in volumīe legis hui⁹
qz nō incassum p̄cepta sūt vobis
sed vt singuli in eis viuerēt que
faciētes longo tēpore pseueretis
i terra ad quā iordane trāsmisso
igredimini possidendā. **L**ocut⁹q̄
ē dñs ad moysen in eadē die di-
cens. **A**scende in montē istū aba-
rim id est transitū in montē nebo

qui est in terra moab cōtra iheru-
cho et vide terrā chanaan quam
ego tradā filiis israel obtinēdā
et morere in monte. Quē cōscēdens
iūgeris populis tuis sicut mortuū
est aaron frater tuus in mōte hōr
appositū populū suū. q̄ p̄uacati
estis cōtra me ī medio filioꝝ isrl
ad aquas cōtradictōnis in cades
deserti syn: et non sanctificastis
me inter filios isrl. **E**cōtra videb-
eam et nō ingredieris in eā quāz
ego dabo filiis isrl. **Capitulum xxiij:**

Hec est bñdictō qua bñdixit
moyses homo dei filios isrl
ante mortē suā. Et ait. Dñs de sy-
na venit et de seir ortus est nobis
Apparuit de mōte pharan et cum
eō sanctoꝝ milia. In dextra eiꝝ ig-
nea lex dilexit populos. Om̄es sã-
cti in manu illiꝝ sunt: et qui appro-
pinquāt pedibꝝ eius accipient de
doctrina illiꝝ. Legem precepit no-
bis moyses: hereditatē multitudi-
nis iacob. Er̄it apud rectissimum
rex cōgregatis p̄ncipibꝝ populi cū
tribubꝝ israel. **V**inat ruben et nō
moriatur et sit paruus in nūero.
Hec est inde bñdictio. Audi dñe
vocem inde et ad populū suū in-
troduc eum. Manꝝ eius pugbūt
p̄ eo et adiutor illius cōtra aduer-
sarios eius erit. **L**euigꝝ ait. Per-
fectio tua et doctrina tua a viro sã-
cto tuo quē p̄basti in temptacōe
et iudicasti ad aquas cōtradicti-
ōnis. Qui dixit patri suo et matri
sue nescio vos et fratribꝝ suis ig-
noro illos et nescierūt filios suos
Dñi custodierūt eloquium tuum
et pactum tuū seruauerūt in dicta
tua o iacob et legem tuā o israel

Ponent thimiama in furore tuo
et holocausta sup altare tuū. Bene-
dic domine fortitudinē eiꝝ et opera
manuū illius suscipe. Percute dor-
sa inimicoꝝ eius et q̄ oderunt euz
non cōsurgant. **E**t beniamin ait.
Amantissimꝝ domini habitabit
confidēter in eo quasi ī thalamo
tota die morabitur: et inter hume-
ros illius requiescet. **I**oseph quo-
qꝫ ait. De bñdictōe domini terra
eius: de pomis celi et rore atqꝫ abis-
so subiacente. De pomis fructuū
solis ac lune. De vertice antiquoꝝ
montium. de pomis collium eter-
noꝝ: et de frugibus terre et de ple-
nitudine eius. **B**enedictō illius
qui apparuit in rubo veniat super
caput ioseph et sup verticē nazā-
rei inter fratres suos. **Q**uasi p̄mo
gemiti thauri pulchritudo eius:
cornua rinocerotis cornua illius
In ipsis rētilabit gētes vsqꝫ ad
terminos terre. **H**ec sunt multitu-
dines ephraim et hec milia manas-
se. Et zabulon ait. **L**etare zabulō
in exitu tuo et ysachar in taberna-
culis tuis. p̄p̄los vocabūt ad mō-
tē ibi imolabūt victimas iustitie
Qui mūdacōem maris quasi lac
fugēt et thesauros absconditos are-
naru. **E**t gad ait. **B**ñdictꝝ in latitu-
dine gad. **Q**uasi leo requieuit cepit
qꝫ brachiū et verticē. **E**t vidit prim-
ogenitū suū qꝫ in pte sua doctor eēt
repositꝝ q̄ fuit cū p̄ncipibꝝ populi
et fecit iusticias dñi et iudiciū suū
cū isrl. **D**anqꝫ ait. **D**an catulꝝ leo-
nis fluēt largis de basan. **E**t nep-
tali dixit. **N**eptalim abūndantia p̄-
fruetur et plenꝝ erit bñdictōibꝝ dñi
Mare et meridiem possidebit.

Aserq; ait. **B**ndictus in filiis aser.
Sit placēs fratribus suis et intingat
 in oleo pedē suū. **F**erz et es calcia
 mentū ei⁹. **S**ic dies iuētutis tue:
 ita et senectus tua. **N**on est alius
 ut de⁹ rectissim⁹. **A**scēsor celi auxi
 liator tuus. **M**agificētia ei⁹ discue
 rūt nubes. **H**abitaculū ei⁹ fursū et
 sber brachia sempiterna. **F**iciet a
 fatie tua inimicū dicetq; cōterere.
Habitabit isrl cōfitecer et solus.
Ocul⁹ iacob in terra frumētū avi
 mī: celiq; caligabūt rore. **B**eatiss
 tu isrl. **Q**uis filis tui: popule qui
 saluāis in dño. **S**cutū auxiliū tui
 et gladi⁹ glie tue. **R**egabūt te imi
 mici tui et tu eoz colla calcabis.

Ascendit ergo **C**a. xxxiiiij.
 moyses de capestribz moab
 sup montē nebo i verticē phasga
 cōn iericho oñditq; ei dñs omēz
 terrā galaad vsq; dan et vniūfū
 neptalim terrāq; ephraim et ma
 nasse et omēz terrā vsq; ad mare
 nōuissimū et australe ptez et lati
 tudine; cāpi iericho ciuitatis pal
 maē vsq; segor. **D**ixitq; dñs ad
 eū. **N**ec est terra p q iurauī abra
 ham ysaac et iacob dicēs **S**emini
 tuo dabo eā. **V**idisti eā ocul tuis
 et nō tñsibis ad illā. **M**ortuusq; ē
 ibi moyses seru⁹ dñi in terra mo
 ab iulēte dño et sepeliuit eū i val
 le terre moab cōn phogor et non
 ognouit hō sepulchz ei⁹ vsq; in
 pñtez diē. **M**oyzes centū et vigin
 ti annoz erat qñ mortu⁹ ē. **N**ō ca
 ligauit ocul⁹ ei⁹ nec dentes illius
 moti sūt. **F**leuerūtq; eū filij isrl in
 capestribz moab triginta dieb⁹
 et cōpleti sūt dies plandus iugen
 tiū moysen. **I**osue vero fili⁹ nun

replet⁹ ē spū sapiētie. qz moyses
 posuit sup eū man⁹ suas. **E**t obedi
 erūt ei filij isrl fecerūtq; sicut pce
 pit dñs moysi. **E**t nō surrexit pro
 pha vltra in isrl sic moyses quē
 nosset dñs fatie ad fatiē in oib⁹
 signis atq; portētis q p eū misit
 ut faceret in terra egipti pharaō
 mī et oib⁹ seruis eius vniūseq; ter
 re illi⁹ et cūctam manū robustam
 mgnāq; mirabilia que fecit moy
 ses coram vniuerso israhel.

ExPLICIT DEUTERONOMIUM. **I**nci
 PIT PROLOGUS BEATI **J**ERONIMI
 PRESBITERI IN LIBRUM **I**OSUE.

Andez finito penta
 theuco moysi velut
 grandi fenore libe
 rati ad ihesū filium
 naue manum micti
 mus quē hebrei iosue tēnū id ē
 iosue filiū nun vocāt et ad iudiciū
 libz quem sopthim appellāt. ad
 ruthq; et hester quos iisdem nōi
 bus efferūt. **M**onemusq; lectore
 ut filuam hebraicoz nominū et
 distīctōnes p mēbra diuisas di
 ligēs scriptura cōseruet ne et nē la
 tor et illi⁹ studiū pereat. **E**t ut in p
 mis qd sepe testat⁹ sū sciat me nō
 in rephensionē veterē noua cū dē
 sicut amici mei crimīnātur. s; p vi
 li portione offerre lingue mee hōi
 bus. quos tñ nostra delectāt ut p
 grecoz exaploys que et sūptu et
 labore maximo indigēt: edicōnez
 nēaz habeāt. **E**t sicubi in antiquo
 rū voluminū lectōne dubitarint:
 hec illis cōferētes inueniāt qd req
 erūt. **M**axime cū apud latinos tot